

Funded by
the European Union

Proje Tasarımı ve Yönetimi

Eğitmenler:

Ayça Bulut Bican ve Burcu Yeşiladalı

2-3 Kasım 2023

 (+90) 392 227 65 05

 www.civicspace.eu

Hüseyin Küçük Street Şeytanoğlu Apt. No:38, Köşlüçiftlik, Nicosia

This project is funded by the European Union and implemented by a consortium led by B&S Europe.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmekte olup B&S Europe liderliğindeki konsorsiyum tarafından uygulanmaktadır.

Hoş Geldiniz!

Funded by
the European Union

1. Tanışma
2. Eğitimden beklentiler ve takip edeceğimiz ilkeler
3. Eğitim programı ve kapsamının sunumu

Haydi Tanışalım!

Burcu Yeşiladalı

- 25> yıl akademide ve sivil toplum alanında çalıştı.
- İnsan hakları, ayrımcılık yasağı ve eşitlik ilkesi, onarıcı adalet ve çatışma çözme, kadın hakları, insan hakları eğitimi alanlarında çalıştı, projeler yürüttü ve araştırmalar yaptı.
- AB ve farklı donörlerin destek programlarının geliştirilmesinde ve uygulamasında görev aldı.
- Şu anda izleme ve değerlendirme alanında çalışıyor ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik destek ve eğitim çalışmalarında yer alıyor.
- Academia.edu: <https://independent.academia.edu/BurcuYesiladali>
- LinkedIn: www.linkedin.com/in/burcuyesiladali

Ayça Bulut Bican

- 15> yıldır sivil toplum geliştirme alanında çalışıyor.
- Sida, BM, AB gibi farklı donörlerin destek programlarının geliştirilmesinde ve uygulamasında görev aldı.
- Programlama, izleme, değerlendirme ve öğrenme konusunda farklı metotlara ve araçlarla çalışıyor.
- Türkiye ve Batı Balkan ülkelerinde deneyimi var.
- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/in/aycabulutbican/>

- **Temel kavramları anlama:** Sonuç zincirleri, çıktılar, sonuçlar, etki, kapsam, sınırlar, paydaşlar gibi temel proje kavramlarını öğrenmek.
- **Metodoloji anlayışı:** Proje tasarımı ve yönetiminde etkili yöntemlerin, araçların ve sistemlerin önemini keşfetmek, projeleri başarıyla yönetmek için bilgi sahibi olmak.
- **Proje tasarımına yönelik yetkinlik:** Çeşitli proje aşamalarını tasarlama becerisi kazanmak, STÖ'ler tarafından yürütülen projelerin etkili ve sağlam temellere dayalı olarak planlanmasını sağlamak.
- **Mantıksal çerçeve yaklaşımı:** Mantıksal çerçeve yaklaşımı ile mantıksal çerçeve matrisi arasındaki farklara aşina olmak.
- **Mantıksal çerçeve matrisi (LogFrame):** Kendi içinde tutarlı mantıksal çerçeve matrislerini tanımlama ve tasarlama, STÖ projelerinin planlarını oluşturma.

1. Gün Programı

2 Kasım 2023 – Perşembe	
Saat	Gündem
10:00- 11:00	Tanışma, eğitim hedefleri ve kapsamı Projeler, proje tasarımı ve proje yönetimine giriş
11:00-11:15	Ara
11:15-12:30	Proje yönetimi ve mantıksal çerçeve yaklaşımına giriş
12:30-13:15	Öğle yemeği
13:15-14:15	Mantıksal çerçeve yaklaşımı
14:15-14:30	Ara
14:30-15:20	Paydaş analizi
15:20-15:35	Ara
15:35-16:45	Problem analizi
16:45- 17:00	Kapanış

2. Gün Programı

3 Kasım 2023 – Cuma	
Saat	Gündem
10:00- 11:00	Hedef analizi
11:00-11:15	Ara
11:15-12:30	Strateji analizi ve sonuç zirciri
12:30-13:15	Ara
13:15-14:15	Sonuçlar, varsayımlar ve riskler
14:15-14:30	Ara
14:30-15:20	Göstergeler ve doğrulama kaynakları
15:20-15:35	Ara
15:35-16:45	Faaliyetler ve bütçe
16:45-17:00	Kapanış

Birbirimizden öğrenelim!

<https://padlet.com/burcuyesiladali/proje>

Funded by
the European Union

Proje Yapmak

 (+90) 392 227 65 05

 www.civicspace.eu

Hüseyin Küçük Street Şeytanoğlu Apt. No:38, Köşlüçiftlik, Nicosia

This project is funded by the European Union and implemented by a consortium led by B&S Europe.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmekte olup B&S Europe liderliğindeki konsorsiyum tarafından uygulanmaktadır.

**Haydi proje yapmaya
başlayalım!**

Proje 1: Bir deniz feneri yapın

- Her grupta aynı LEGO parçaları var
- Bir deniz feneri yapın!
- 5 dakikanız var
- Daha sonra deniz fenerinizi diğer gruplara sunmanızı istiyoruz...

Proje 1

- Yapılan deniz fenerlerinden en çok hangisi sizi etkiledi?
- Neden?

Proje 1

Deniz fenerlerinin hepsi harika ama...

- Neden deniz feneri yaptınız?
- Ne elde ettiniz?

Neden proje yaparız?

- Sorun
- İhtiyaç
- Fırsat

- Çözüm
- Sonuç
- Etki

Çay/kahve Arası

Funded by
the European Union

Proje Yönetimi

(+90) 392 227 65 05

www.civicspace.eu

Hüseyin Küçük Street Şeytanoğlu Apt. No:38, Köşlüçiftlik, Nicosia

This project is funded by the European Union and implemented by a consortium led by B&S Europe.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmekte olup B&S Europe liderliğindeki konsorsiyum tarafından uygulanmaktadır.

Proje 2

Bir deniz feneri yapın

- Her grupta aynı LEGO parçaları var
- 5 dakikanız var
- Minimum 30 cm yüksekliğinde olsun
- Dalgalara dirençli olması için sağlam ve güçlü olsun
- En fazla 60 parça kullanın
- En üstte en az 2 şeffaf parça (ne kadar çok o kadar iyi) olsun
- 2 Lego insan figürünün en üstte durabilmesi gerek
- Parçalar her defasında farklı bir grup üyesi tarafından yerleştirilmeli
- Daha sonra deniz fenerinizi diğer gruplara sunmanızı istiyoruz

Proje 2

Yaptığınız deniz feneri...

- Deniz fenerinizin yüksekliği ne?
- Dalgalara dirençli mi?
- Kaç LEGO parçası kullandınız?
- En üstte kaç şeffaf parça var?
- Her bir grup üyesi kaç parça yerleştirdi?

- Proje 1 ile Proje 2 arasındaki farklar neler?
- İkisi de deniz feneri yapmakla ilgiliydi ama...

Proje nedir?

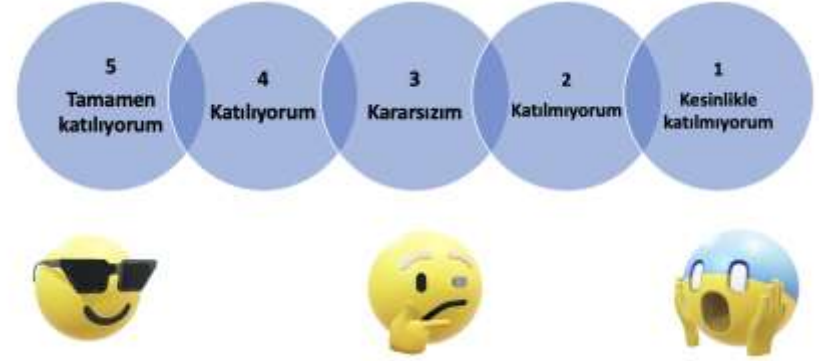
Egzersiz: Projelerden ne anlıyoruz?

Önerme

«Bir projeyi hiçbir değişiklik yapmadan bir başka yerde olduğu gibi uygulayabiliriz.»

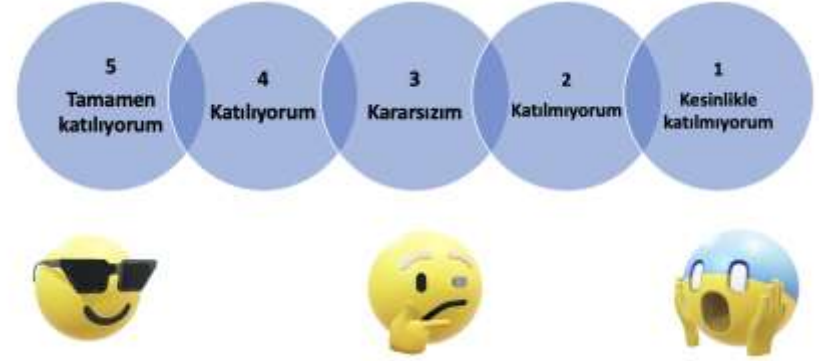
Önerme

«Projeyi tasarlarken proje ekibinin neye ihtiyaç olduğunu tespit etmesi yeterlidir.»

Önerme

«Proje yazmak çok karmaşık bir iştir, projeyi yazanla, uygulayan aynı olmak zorunda değildir.»

Önerme

«Projelerde belirsizlik yoktur, koşullar değişse de ne yazdıysak onu yaparız.»

Önerme

«Destekçi kuruluşlar sadece harcamalar, kurallar ve faturalara odaklanır, gerisiyle ilgilenmez.»

Projelere nereden başlarız?
Nasıl yaparız?

Proje Yönetimi

Proje nedir?  zellikleri nedir?

Projelerin bazı ortak ** zellikleri** vardır:

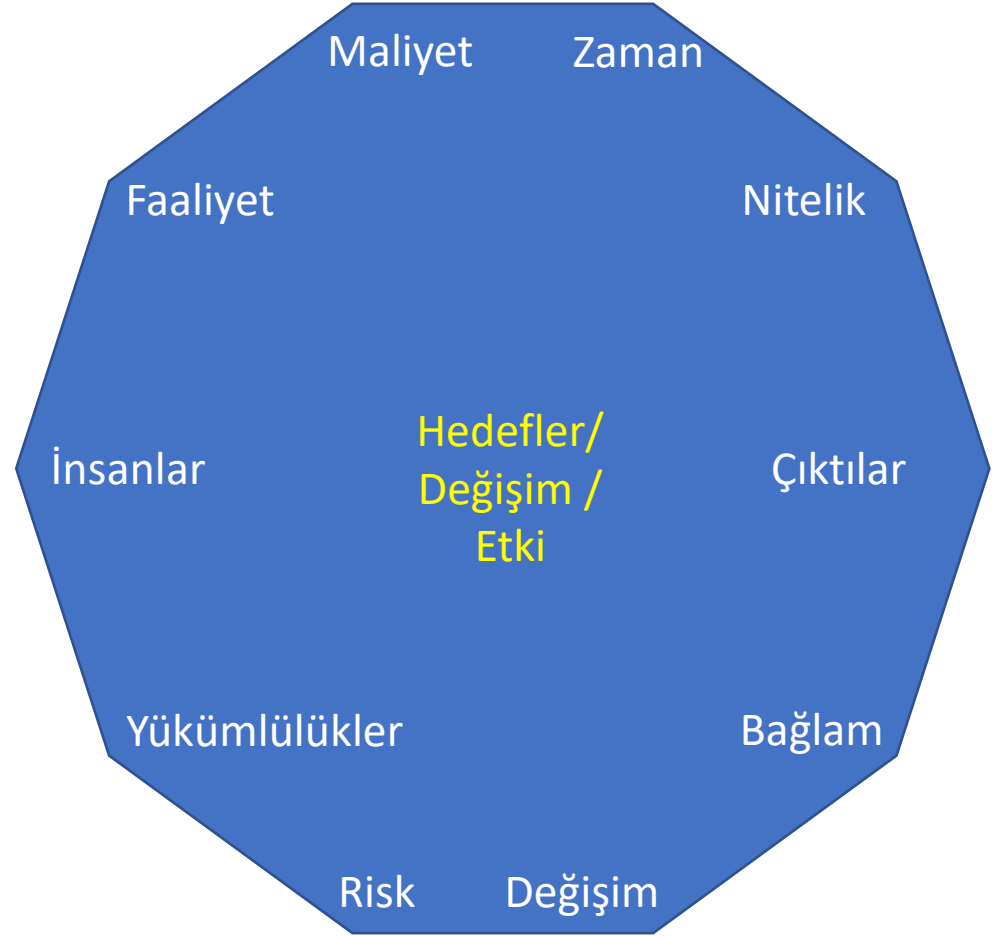
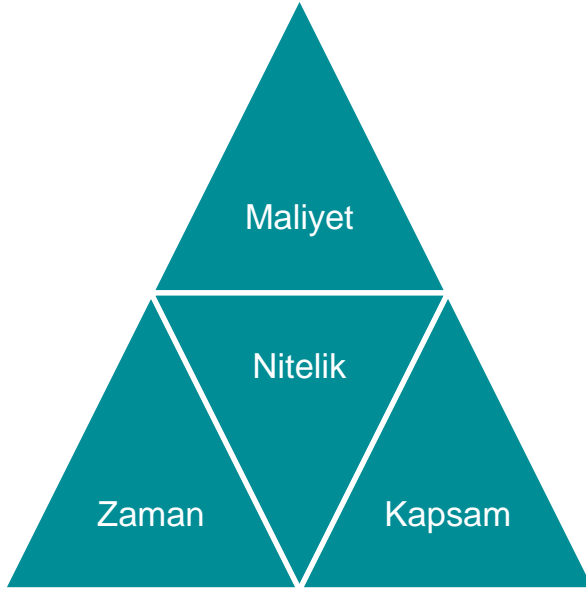
- Projeler, önceden tanımlanmış **hedeflere ulaşmayı** amaçlar.
- Projeler, **çıktılar**  retmek için belirli bir sıra veya yapı içinde gerçekleştirilen **faaliyetler** kümesinden oluşur.
- Projelerin **g cl  bir zaman boyutu** vardır → bir başlangıcı ve sonu bulunur.
- Projeler genellikle **ekipler** olarak organize olmuş çok sayıda insanı içerir.
- Projeler insanları (kullanıcılar, yararlanıcılar, vb.) yani **paydaşları** etkiler.
- Projeler, projenin başarılı olması için dikkate alınması gereken belirli (siyasi, yasal, sosyal, ekonomik, çevresel vb.) **bağlamlarda** gerçekleşir.
- Projeler belirli bir derecede **benzersizlik** gerektirir. 'Herkeseye uyan tek beden' yaklaşımı yoktur.
- Projelerde **kısıtlılıklar** vardır (sınırlı zaman, fon, kaynak, vb.)
- Projeler **belirsizlikle** karşı karşıyadır; olası riskler ve fırsatlarla ilgilenmesi gerekir.

Projeler **değişimleri** planlama ve uygulamaya yönelik araçlardır.

Projeler karmaşık ve çok boyutlu uğraşlardır

Proje Yapmak

Neden proje yaparız?

Mevcut
durum

Proje

Gelecekteki
durum

Fikir

- Sorun
- İhtiyaç
- Fırsat

Değişim
Dönüşüm

- Çözüm
- Sonuç
- Etki

Analiz

Yatırım

Vizyon

Evrensel bir faaliyet olarak proje yönetimi

Günlük bir faaliyet olarak proje yönetimi

Profesyonel ve standartlaştırılmış bir faaliyet olarak proje yönetimi

				
IPMA	PMI	AXELOS	ISO	PM²
1965	1969	1990	2012	2016
İsviçre	ABD	BK	Uluslararası	Avr.Kom.
Yeterlilikler	Süreçler	Ürünler	Kılavuzlar	Kullanılabilirlik

Uluslararası Standartlar

Proje yönetimi, 1950'lerde projelerin artan karmaşıklığı ve çeşitliliği ile bağlantılı olarak ortaya çıkmıştır. Proje yönetimine dair iki yaklaşım bulunur:

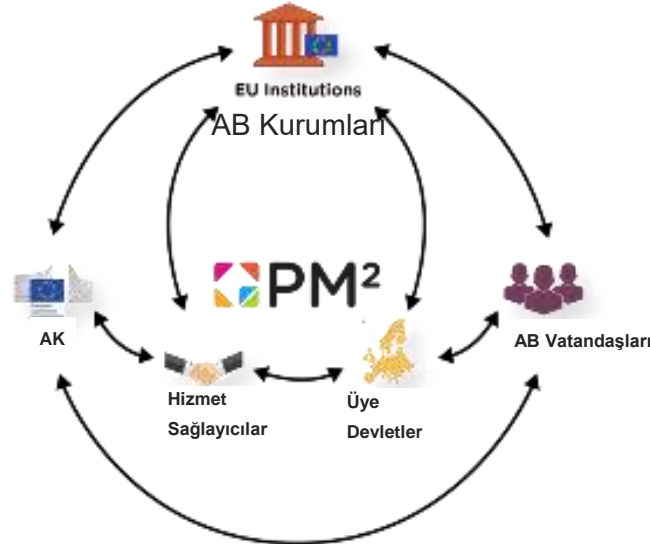
1. Çıktılar üretmek ve proje hedeflerine etkili ve verimli bir şekilde ulaşmak amacıyla harekete geçmek için gerekli olan:

- tasarlama,
- planlama,
- organizasyon,
- liderlik,
- izleme,
- kaynaklara ve çalışmaya karar verilmesini desteklemek ve eşlik etmek amacıyla kullanılan çeşitli **faaliyetler**.

2. Farklı yöntemler, yaklaşımlar, standartlar ve uluslararası kabul görmüş uygulamalardan türetilen bu faaliyetlerin uygulanmasından ve bunlarda uzmanlaşılmasından elde edilen **profesyonel disiplin**.

PM² tanımı

- PM² (Project Management²) Avrupa Komisyonu tarafından geliştirilen ve desteklenen bir proje yönetim **metodolojisi**dir.
- Amacı, proje ekiplerinin projelerini **etkili bir şekilde yönetmelerini** ve kuruluşları ile paydaşlarına çözüm ve fayda sağlamalarını kolaylaştırmaktır.
- Metodolojik bir sistemdir, gerekli tüm adımları kapsayarak işleri tanımlanmış bir şekilde yürütmenin bir yoludur.

PM²'nin avantajları

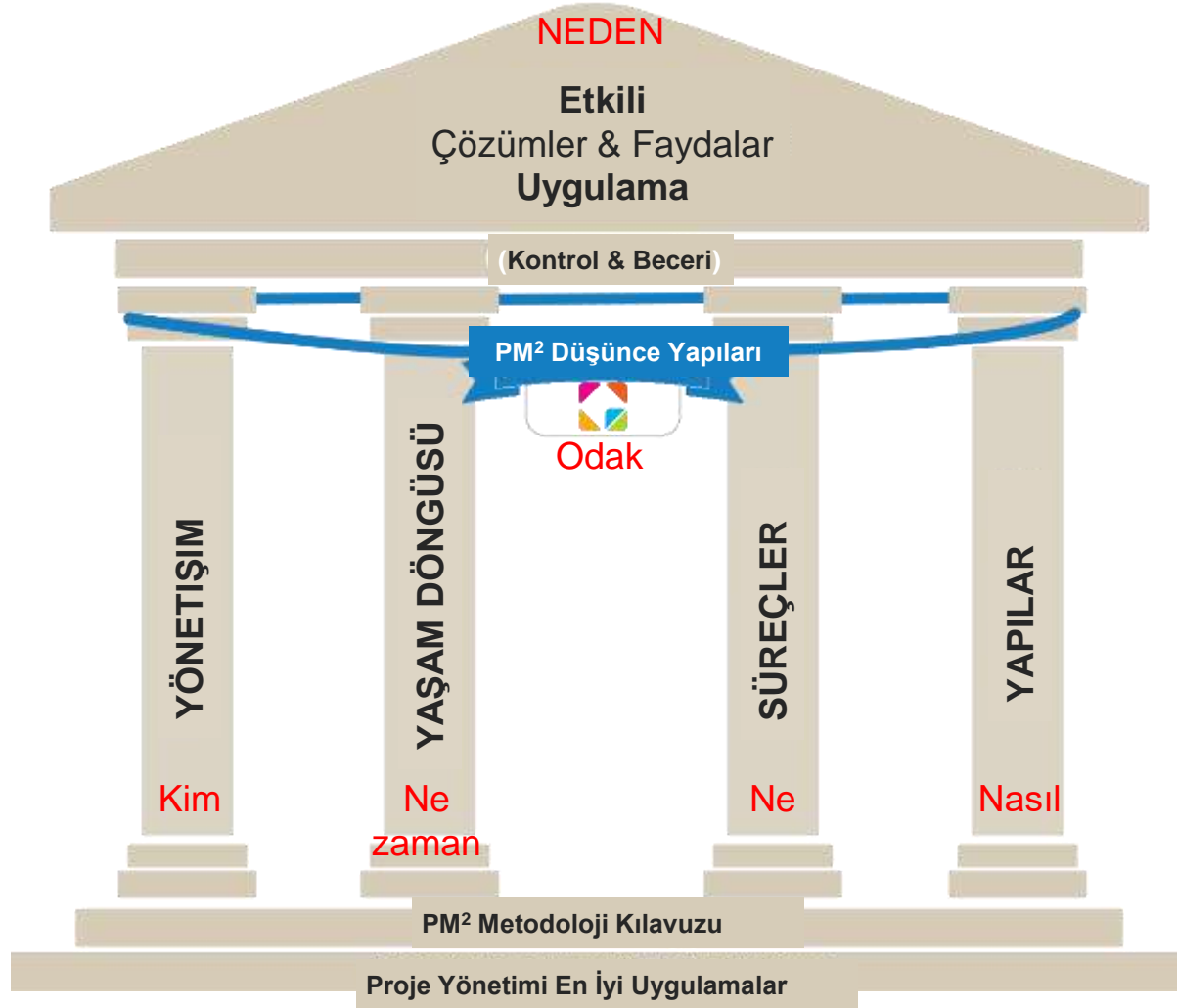
Açık kaynak

Ücretsiz

PM² Kolonları

PM² Yönetişim Modeli: Kim?

İş yönetişim
Katmanı

Uygun Yönetişim Organı

Yönlendirme
katmanı

Proje Yönlendirme Komitesi

Talep eden taraf

Sağlayan taraf

Yönlendirme
katmanı

Proje Sahibi
(PO)

Çözüm Sağlayıcı
(SP)

Yönetim
katmanı

İş Yöneticisi
(BM)

İşbirliği
ve
İletişim

Proje Yöneticisi
(PM)

Uygulama
katmanı

İş Uygulama Grubu
(Kullanıcı & İş Temsilcileri)

Çekirdek Proje Ekibi

Proje Destek
Ekibi

■ Yönetişim

■ Operasyonel

■ Kısmi karar yetkisi

■ Proje Ekibi

■ Tavsiye & Karar verir

■ Destekler (opsiyonel)

■ Harekete geçer

• RAM/ RASCI

- Hesap verebilir
- Sorumlu
- Destek
- Danışma
- Bilgili

PM² Yaşam Döngüsü: Ne zaman?

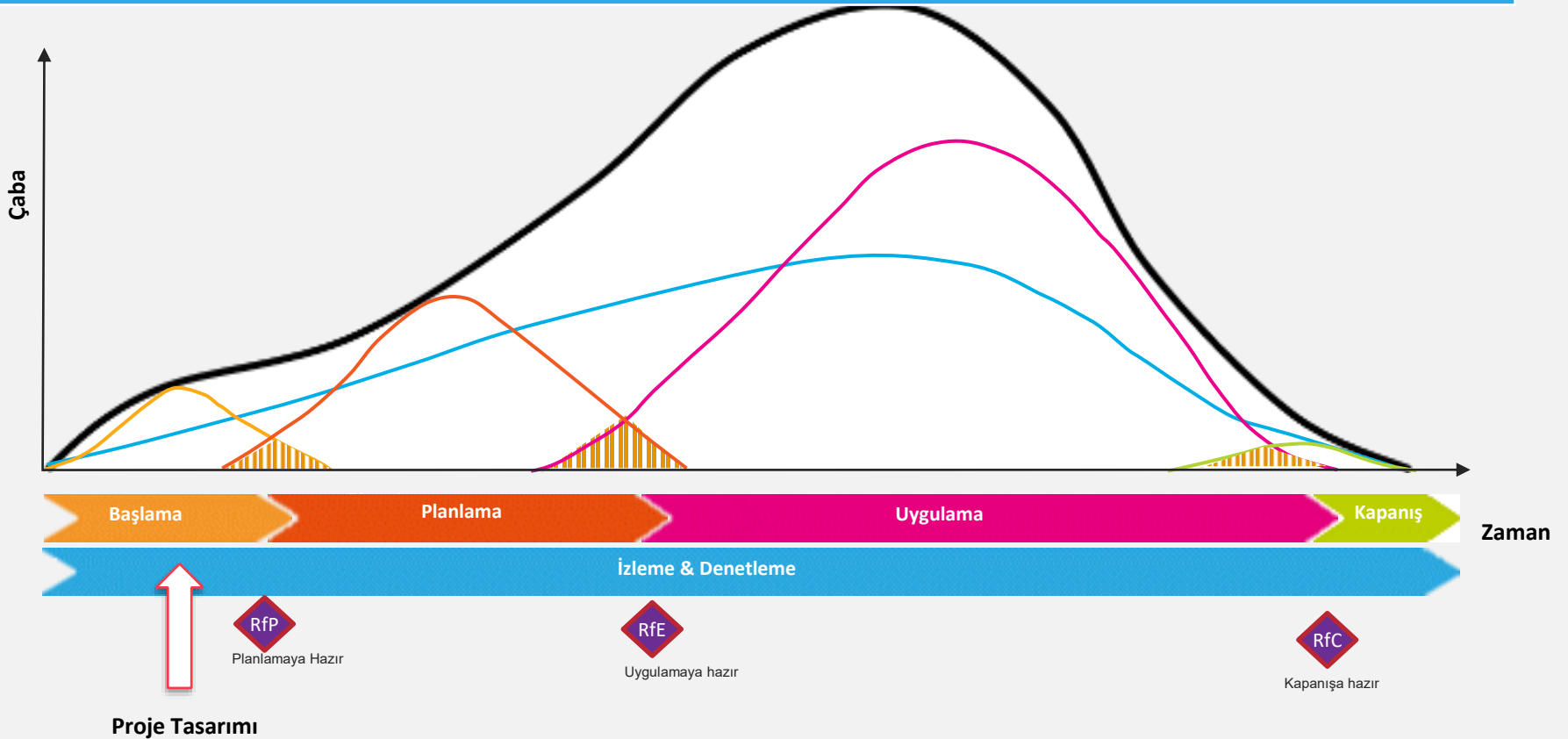
Başlamaya karar
verme ve iyi bir
başlangıç yapma

Çıktılar ile çalışma ve yönetim
planlarının tanımlanması

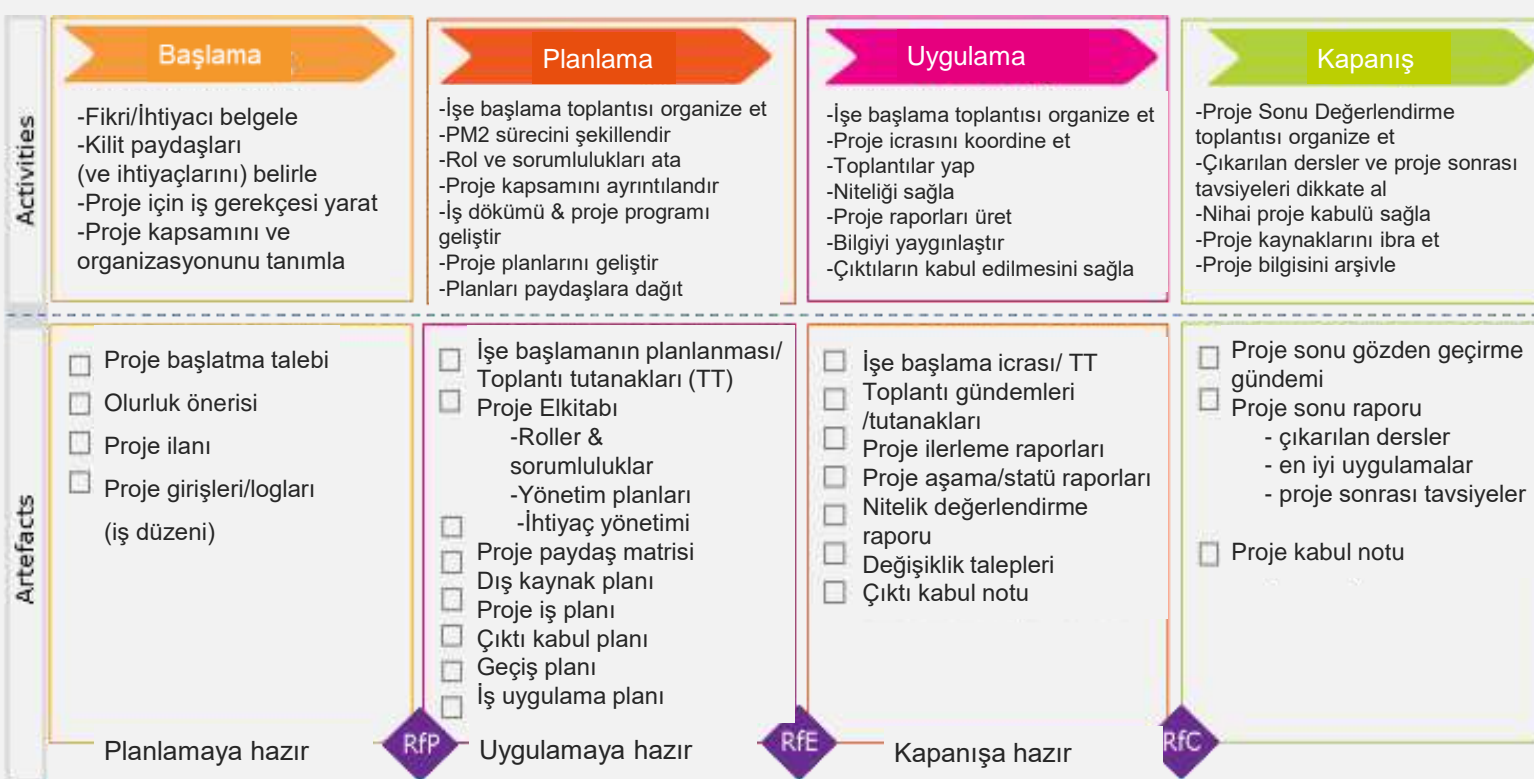
Çıktıların üretilmesi

Kabul ve teslim

Proje yöneticisi, hedefler ve kısıtlılıklara uyum sağlayarak proje çalışmalarını ve yönetimini takip ve kontrol eder.

PM² Etkinliği: Nelerden Oluşur?

İzleme & Kontrol

Activities

- Proje performansını izle
- Programı kontrol et
- Maliyeti kontrol et
- Niteliği yönet
- Gereklilikleri yönet
- Proje değişikliklerini yönet
- Riskleri yönet
- Sorunları ve kararları yönet
- Paydaşları yönet
- Çıktıların kabulünü yönet
- Geçişini yönet
- İş uygulamasını yönet
- Dış kaynak kullanımını yönet

Artefacts

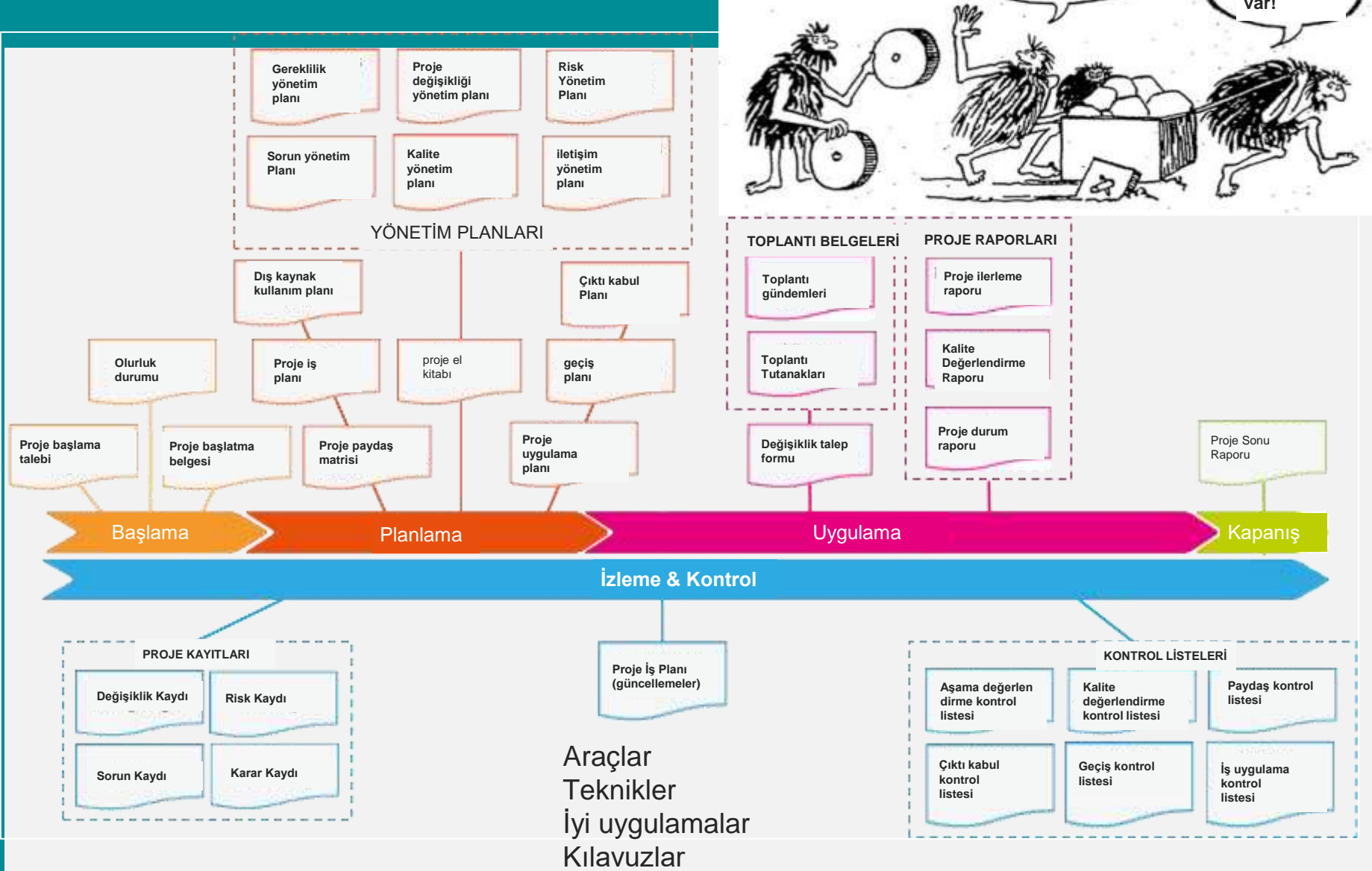
Düzenli güncellenenler

- Risk girişi
- Sorun girişi
- Karar girişi
- Değişiklik girişi
- Proje iş planı
- Gereklilikler belgesi

Kontrol Listesi

- Aşama çıkış değerlendirme kontrol listesi
- Nitelik değerlendirme kontrol listesi
- Çıktı kabul kontrol listesi
- Geçiş kontrol listesi
- İş uygulama kontrol listesi
- Paydaş kontrol listesi

Funded by
the European Union

MANTIKSAL ÇERÇEVE YAKLAŞIMI

 (+90) 392 227 65 05

 www.civicspace.eu

Hüseyin Küçük Street Şeytanoğlu Apt. No:38, Köşlüçiftlik, Nicosia

This project is funded by the European Union and implemented by a consortium led by B&S Europe.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmekte olup B&S Europe liderliğindeki konsorsiyum tarafından uygulanmaktadır.

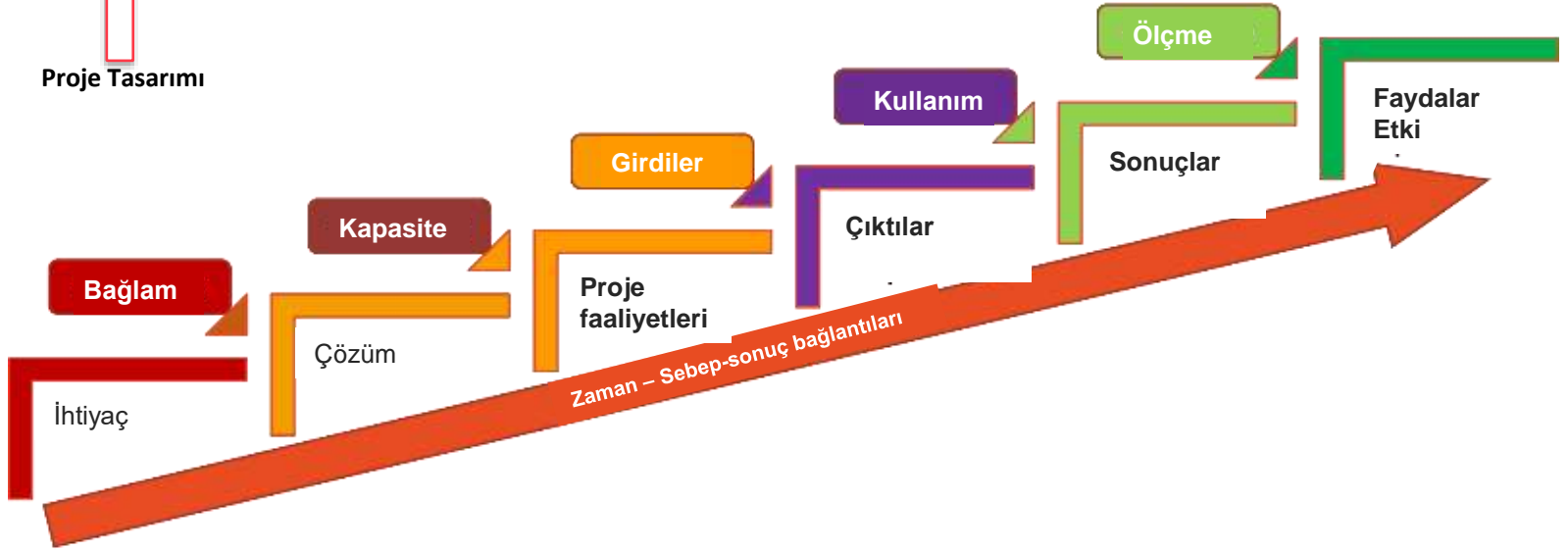
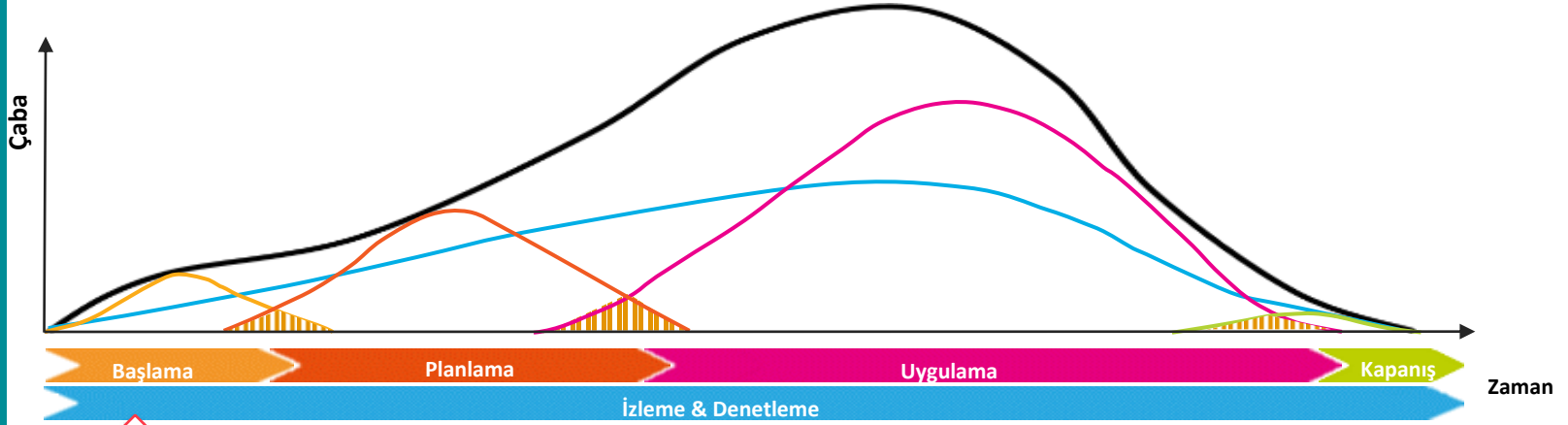

Proje Tasarımı

- Mantıksal çerçeve yaklaşımı nedir?
- Mantıksal çerçeve matrisi nedir?
- İkisinin arasındaki fark nedir?

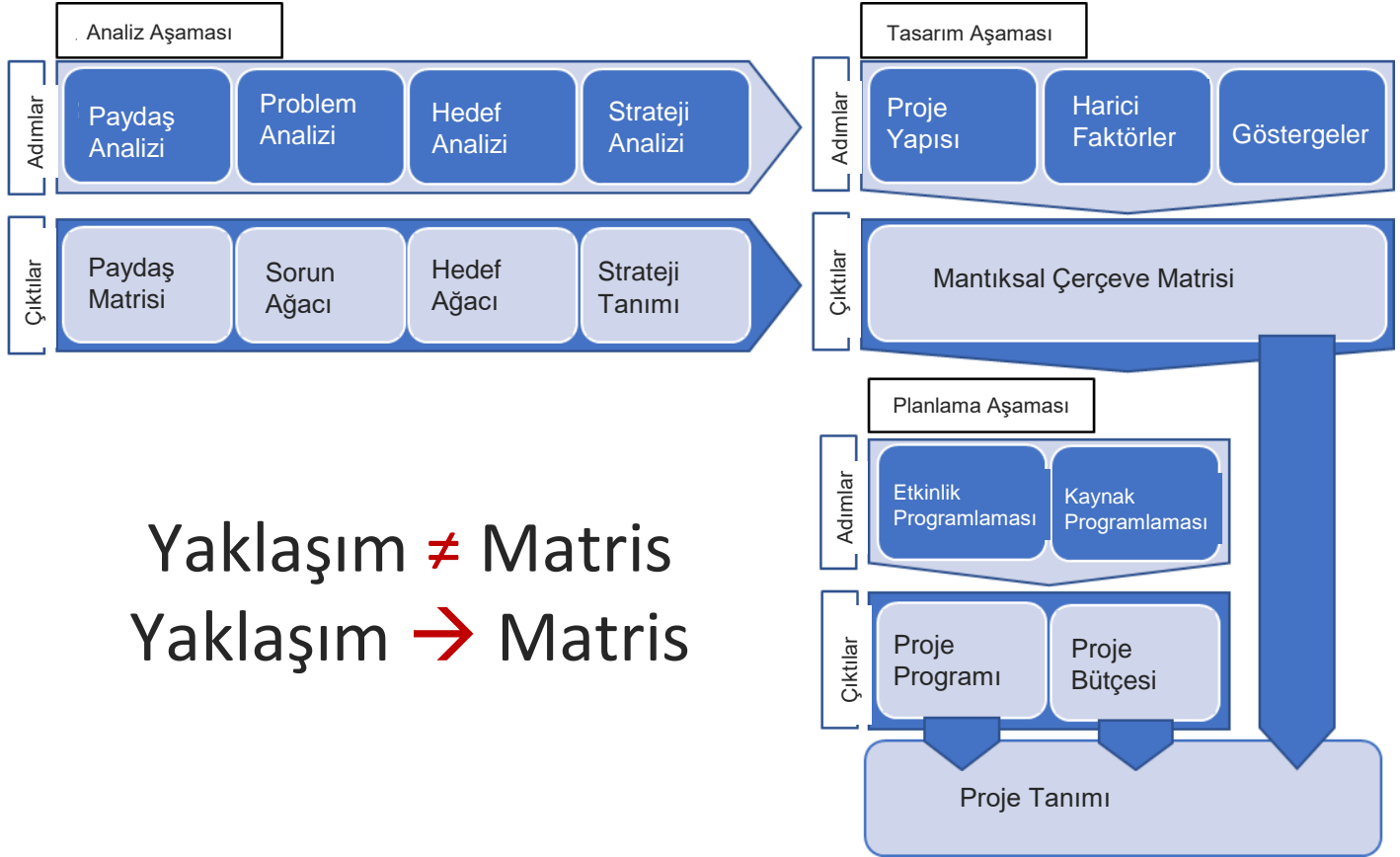

Proje Tasarımı

Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

Yaklaşım \neq Matris
Yaklaşım \rightarrow Matris

Pratikte...

- Ön teklif (*concept note*)
- Tam başvuru formu (*full application form*)
- Mantıksal çerçeve matrisi (**logical framework matrix-LFM**)
- Faaliyet matrisi (*activity matrix*)
- Bütçe

Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

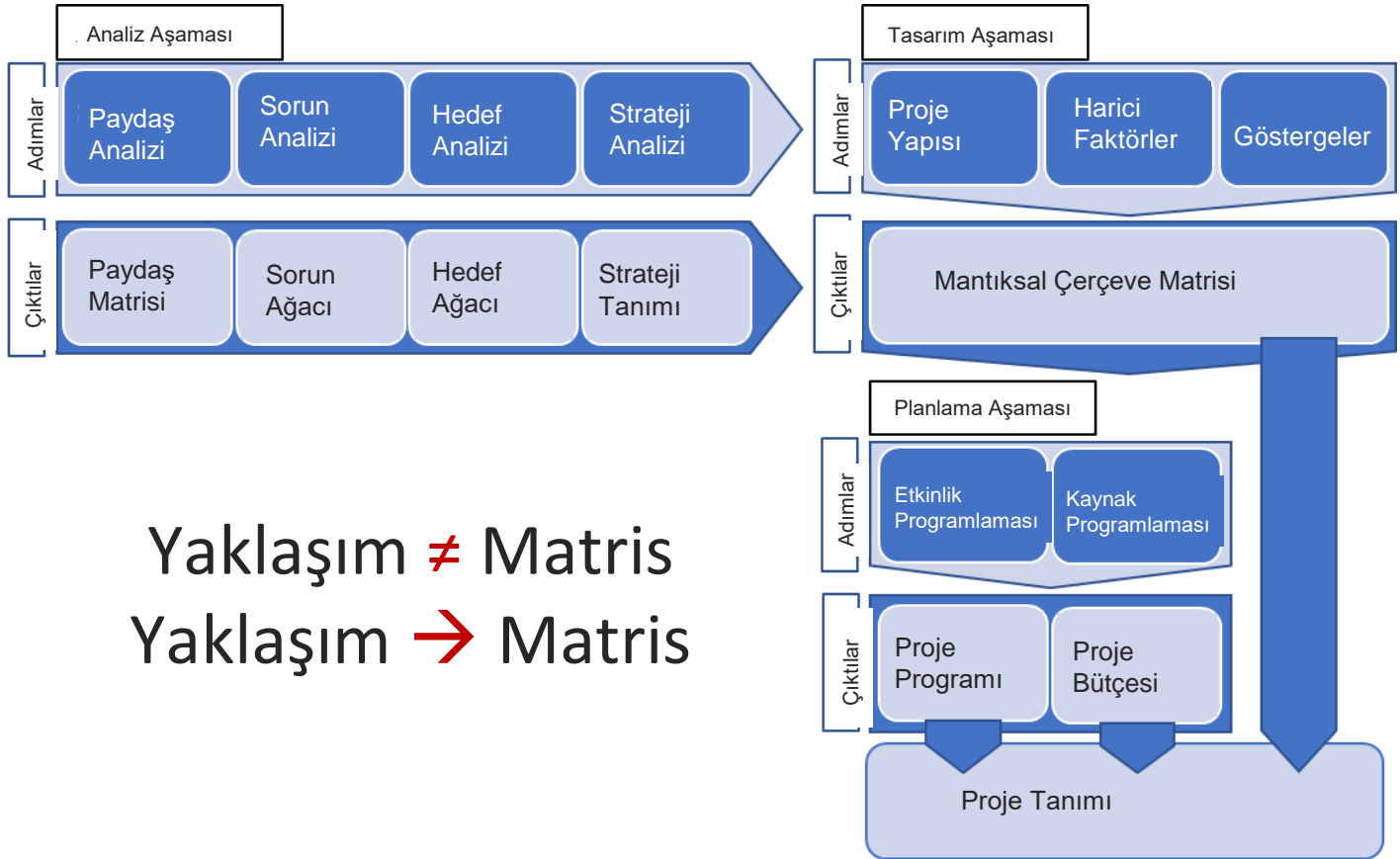
- Kökenleri ve tanım
 - 60'lar. Önce askeri, sonra USAID (Uluslararası Kalkınma Ajansı) ve diğer tüm donörler
 - Proje tasarımı yöntemi
- İçerisini doldurulmanız gereken bir matris değil, bir dizi araç içeren **analitik bir süreçtir.**
- Matris, **tasarım** sürecinin temel çıktısıdır.
- Matris projeyi **özetler**:
 - Hedefler ve iç mantık
 - Ölçüm göstergesi
 - Varsayımlar/ riskler/ dış faktörler
- Donörler matris kullanmaktadır çünkü temiz ve yalındır, ve değerlendirmesi basittir. Bağlantılı iş planı ve bütçe ile donörler için bir proje üçgeni oluşturur.

Hak Temelli Yaklaşım

- Hakların devredilemezliği, bölünemezliği ve karşılıklı bağımlılığı
- Güçlendirme ve katılım
- Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yapmama
- Hesap verebilirlik

Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

- Paydaş Analizi

- İşe insan boyutunu derinlemesine anlayarak başlarız.

- Problem Analizi

- Sebep-sonuç ilişkilerine odaklanarak problem analizi için insanlarla birlikte çalışırız.

- Hedef Analizi

- Sorunları hedef hâline getirmek için kullanılacak yolları bulmak için insanlarla birlikte çalışırız.
- Hangi hedeflerin uygulanabilir ve ulaşılabilir olduğunu belirleriz.

Problem/ sorun ağaçları

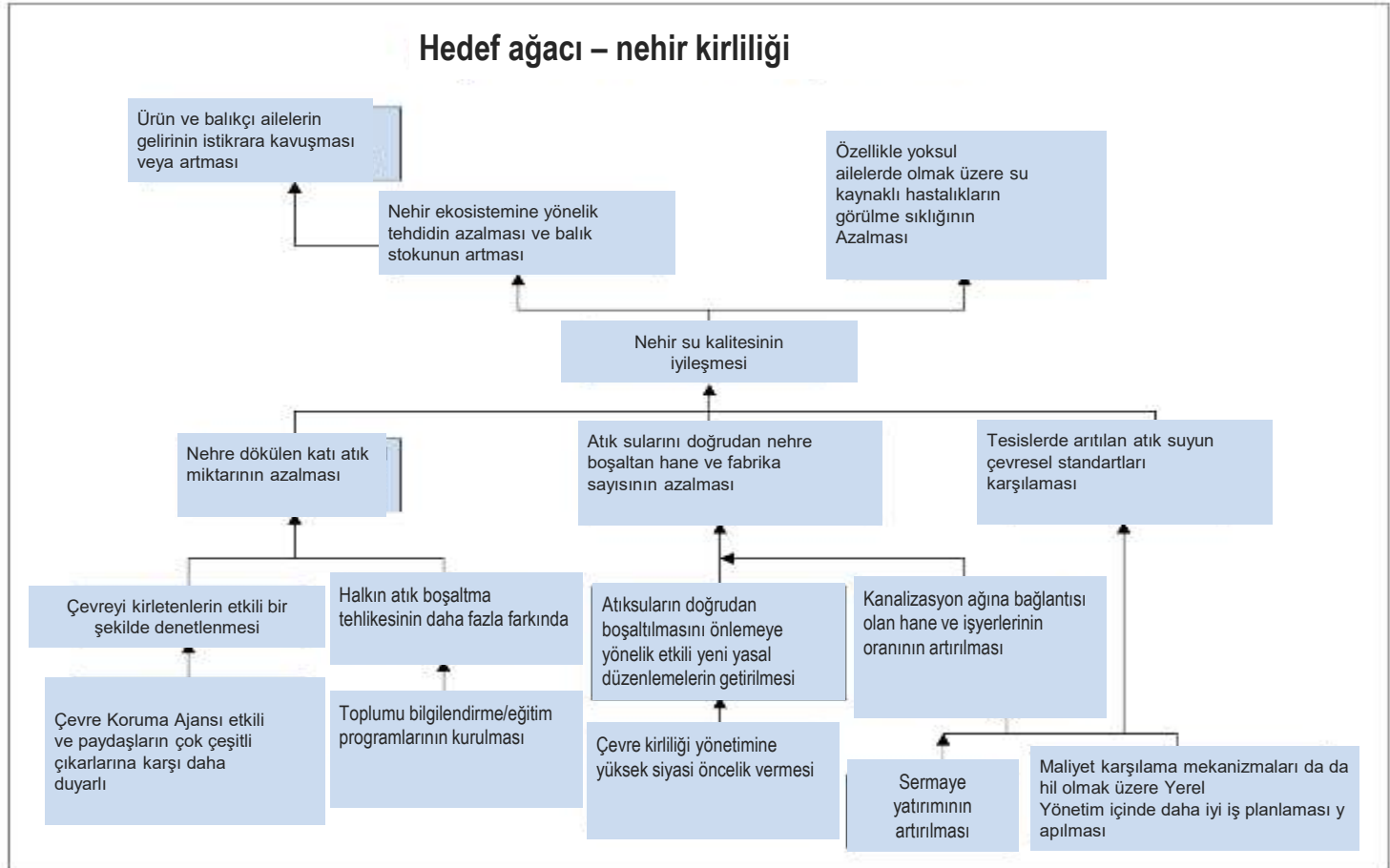
- Problem ağacının yapısı:
 - Köklerde sorunun nedenleri yer alır
 - Gövde ana sorunu temsil eder
 - Yaprak ve dallarda etkiler veya sonuçlar bulunur
- Temel sorunu tarif etmenin ve buna göre plan yapmanın bir yöntemidir.
 - Sorunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak ve çözümlerin belirlenmesini kolaylaştırmak amacıyla problemi parçalara ayırır
 - Probleme pek çok farklı açıdan bakın:

- Siyasi
- Ekonomik
- Sosyal
- Teknolojik
- Çevresel
- Hukuki

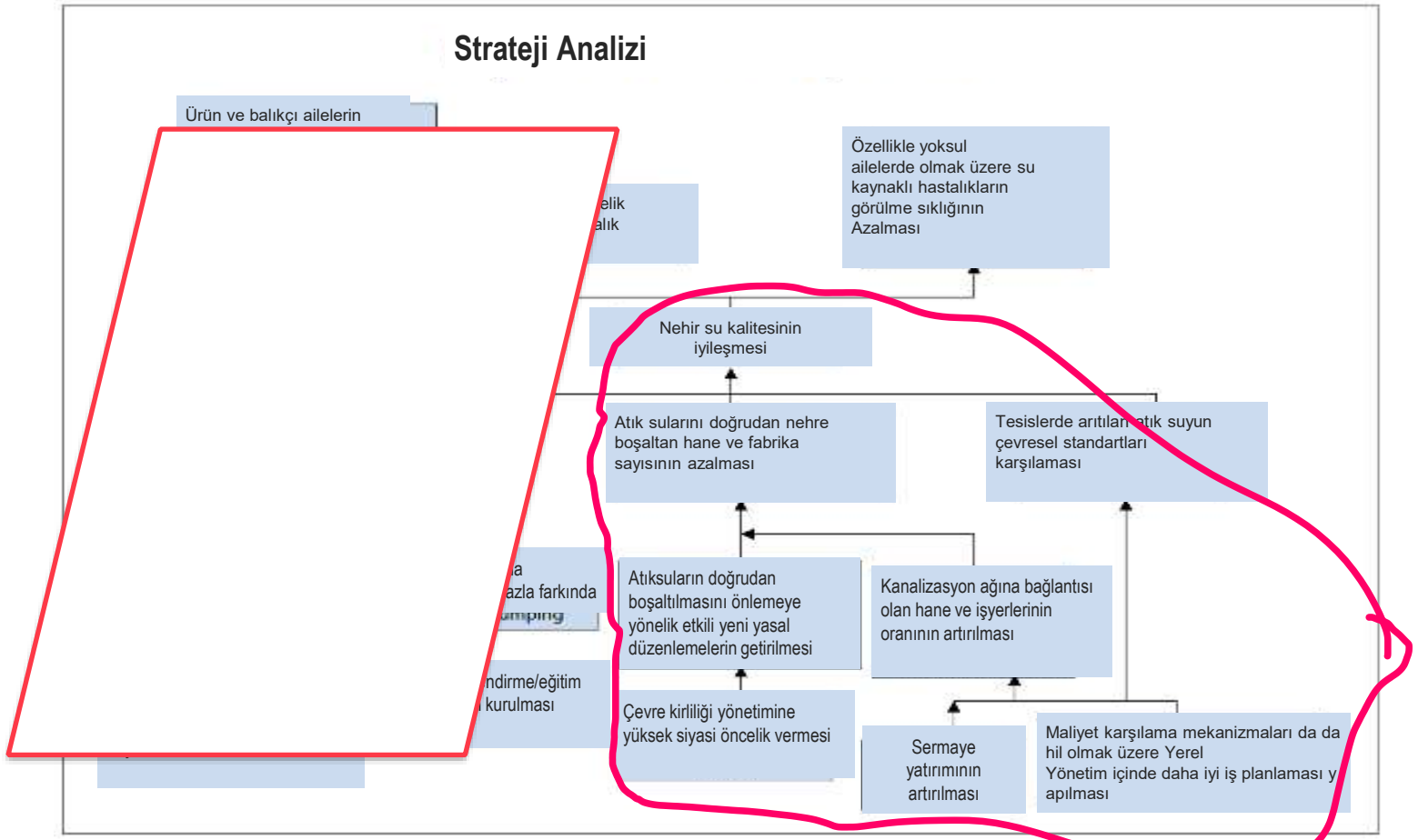
Hedef Ağaçları

- Tüm olumsuz durumları olumluya dönüştürün.
- Geçerliliğin sağlanması: Sebep-sonuç ilişkileri araç-amaç bağlantılarına dönüştürülür.

Strateji Analizleri

- Stratejinin belirlenmesini olanaklı kılar
- Kapasiteyi, misyonu, fırsat ve tehditleri dikkate alır.

Değişimler (*Result Chain*)

ETKİ
genel hedef

Çalışmanın katkıda bulunacağı uzun vadeli değişim
(ülke, bölge veya sektör seviyesinde)

SONUÇ
spesifik hedef

Hedef grupların davranışlarındaki orta vadeli değişimler
faýdalanıcıların kontrolünde

ÇIKTILAR

Projenin doğrudan sağladığı mallar / hizmetler
projenin kontrolünde

Varsayımlar

- Bir projenin başarısını etkileme (hatta belirleme) potansiyeline sahip dış faktörlerdir.
- Proje yöneticilerinin doğrudan kontrolü dışındadır.

Göstergeler

- Projenin değerlendirildiği **standartlardır**.
- Projenin hedeflerine ulaşp ulaşmadığını ve/veya gereksinimlerini karşılayıp karşılamadığını belirlemek için **önceden** belirlenen ölçümlerdir
- Göstergeler **SMART** olmalıdır.
- Projenin **ilerleyişini** ve **başarısını** ölçmeye hizmet ederler.
- Bunları toplamak ve yönetmek için gereken **çabayı** göz önünde bulundurmamız gerekir.

ΒαşıλγιϘ Δεğeri

Ğösterğelerin βαşıλγιϘtaki δεğeri
βαşıλγιϘ δεğeridir.

Hedef Deęeri

Göstergeleerin proje sonundaki hedeflenen, ulaşılmac istenen değeri, hedef değerdir.

Mantıksal Çerçeve Matrisi

	<i>Results chain</i> ¹⁾	<i>Indicator</i> ²⁾	<i>Baseline</i> ³⁾ <i>(value & reference year)</i> ¹⁾	<i>Target</i> ⁴⁾ <i>(value & reference year)</i> ²⁾	<i>Current value</i> ⁵⁾ <i>(reference year)</i> ⁶⁾ <i>(* to be included in interim and final reports)</i> ⁷⁾	<i>Source and mean of verification</i> ⁸⁾	<i>Assumptions</i> ⁹⁾
<i>Impact (Overall objective)</i> ¹⁰⁾	The broader, long-term change to which the action contributes at country, regional or sector level, in the political, social, economic, and environmental global context which will stem from interventions of all relevant actors and stakeholders. □	Quantitative and/or qualitative variable that provides a simple and reliable mean to measure the achievement of the corresponding result. ¹⁾ To be presented when relevant, disaggregated by sex, age, urban/rural, disability, etc. □	The value of the indicator(s) prior to the intervention against which progress can be assessed or comparisons made. ¹⁾ (Ideally, to be drawn from the partner's strategy) □	The intended final value of the indicator(s). ¹⁾ (Ideally, to be drawn from the partner's strategy) □	The latest available value of the indicator(s) at the time of reporting. ¹⁾ (* to be updated in interim and final reports) □	Ideally to be drawn from the partner's strategy. □	Not applicable □
<i>Outcome(s) (Specific objective)</i> ¹¹⁾	The main medium-term effect of the intervention focusing on behavioural and institutional changes resulting from the intervention. ¹⁾ (It is good practice to have one specific objective only, however for large Actions, other <u>short term</u> outcomes can be included here) □	(see definition above) ¹⁾ □	The value of the indicator(s) prior to the intervention against which progress can be assessed or comparisons made. □	The intended final value of the indicator(s). □	(same as above) ¹⁾ □	Sources of information and methods used to collect and report (including who and when/how frequently). □	Factors outside project management's control that may influence on the impact outcome(s). □
<i>*Other Outcomes</i> ¹²⁾ <i>(where relevant)</i>	Where relevant other short-term effect(s) of the intervention focusing on behavioural and institutional changes resulting from the intervention (e.g. intermediate outcomes can be accommodated here) □	(same as above) ¹⁾ □	(same as above) ¹⁾ □	(same as above) ¹⁾ □	(same as above) ¹⁾ □	(same as above) ¹⁾ □	Factors outside project management's control that may impact on the SO/other outcomes linkage □
<i>Outputs</i> ¹³⁾	The direct/tangible products (infrastructure, goods and services) delivered/generated by the intervention. ¹⁾ (*Outputs should in principle be linked to corresponding outcomes through clear numbering) □	(same as above) ¹⁾ □	(same as above) ¹⁾ □	(same as above) ¹⁾ □	(same as above) ¹⁾ □	(same as above) ¹⁾ □	Factors outside project management's control that may influence on the other outcome(s)/output linkage □

Activity Matrix¹⁾

What are the key activities to be carried out to produce the intended outputs? ¹⁾

(*activities should in principle be linked to corresponding output(s) through clear numbering) □

Means¹⁾
What are the political, technical, financial, human and material resources required to implement these activities, e.g. staff, equipment, supplies, operational facilities, etc. ¹⁾

Costs¹⁾
What are the action costs? How are they classified? (Breakdown in the Budget for the Action) □

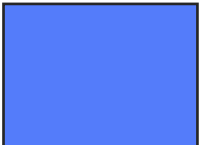

Assumptions¹⁾
Factors outside project management's control that may impact on the activities-outputs linkage □

Mantıksal Çerçeve Matrisi (LFM)

3 mantık hattı!

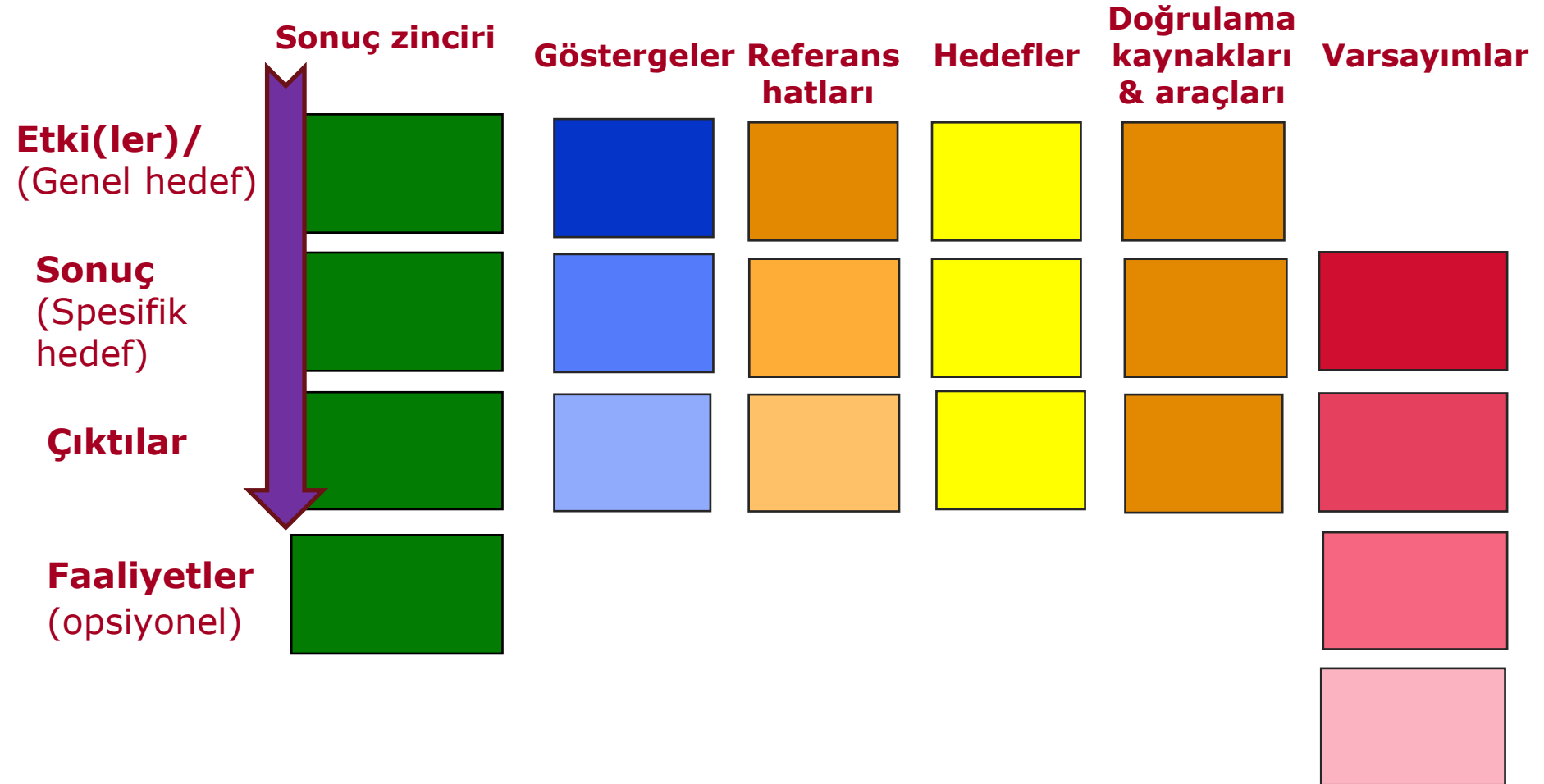
Proje Tanımı	Göstergeler	Doğrulama kaynakları	Varsayımlar
Genel hedef (1)	(8)	(9)	
Amaç (2)	(10)	(11)	(7)
Sonuçlar (3)	(12)	(13)	(6)
Faaliyetler (4) (matrise dahil edilmesi <u>opsiyonel</u>)	Dahil değil	Dahil değil	(5) (matrise dahil edilmesi <u>opsiyonel</u>)

Mantıksal Çerçeve Matrisi

	Sonuç zinciri	Göstergeler	Referans hatları	Hedefler	Doğrulama kaynakları & araçları	Varsayımlar
Etki(ler)/ (Genel hedef)						
Sonuç (Spesifik hedef)						
Çıktılar						
Faaliyetler (opsiyonel)						

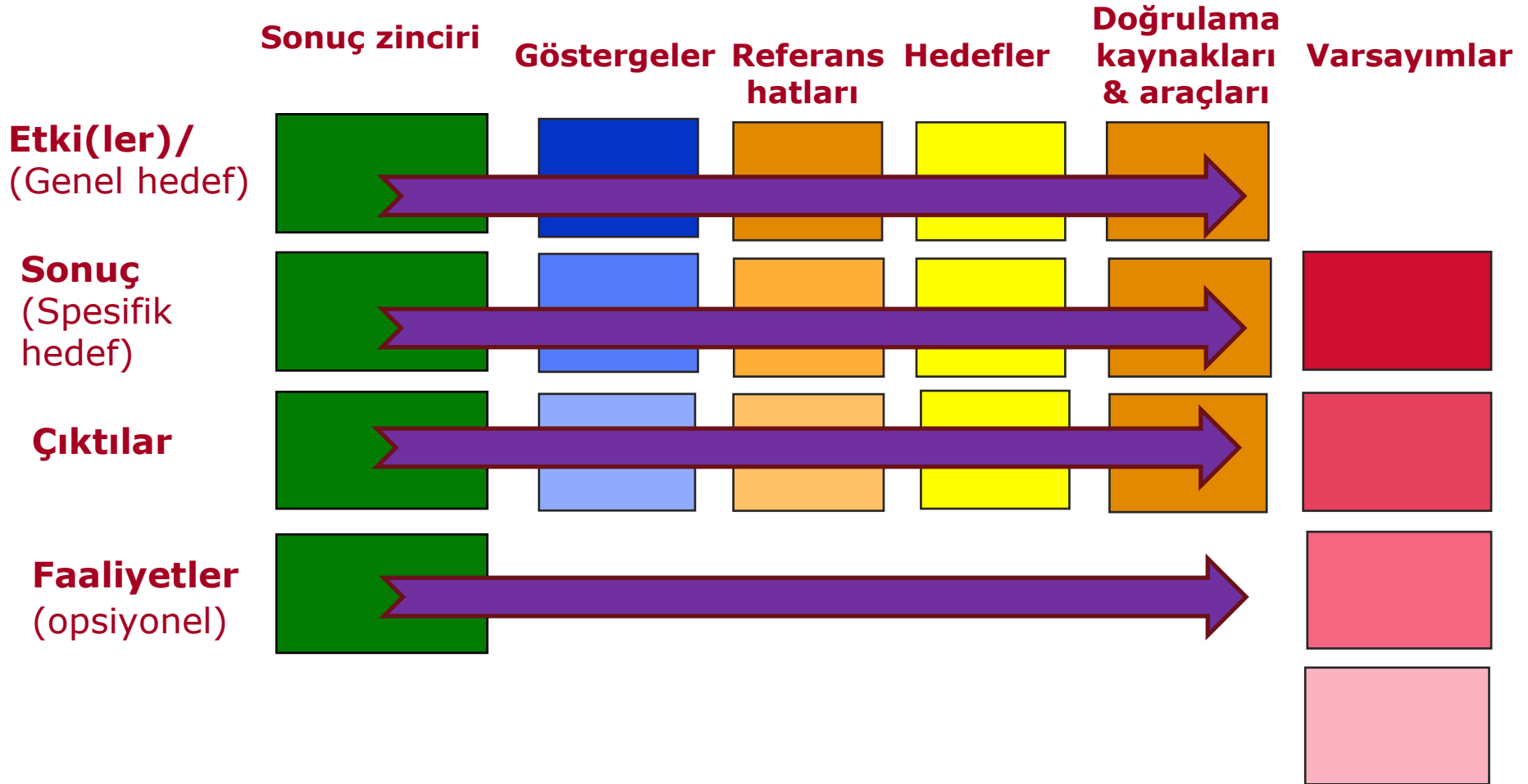
Mantıksal Çerçeve Matrisi

İzlenecek mantık yolları: #1

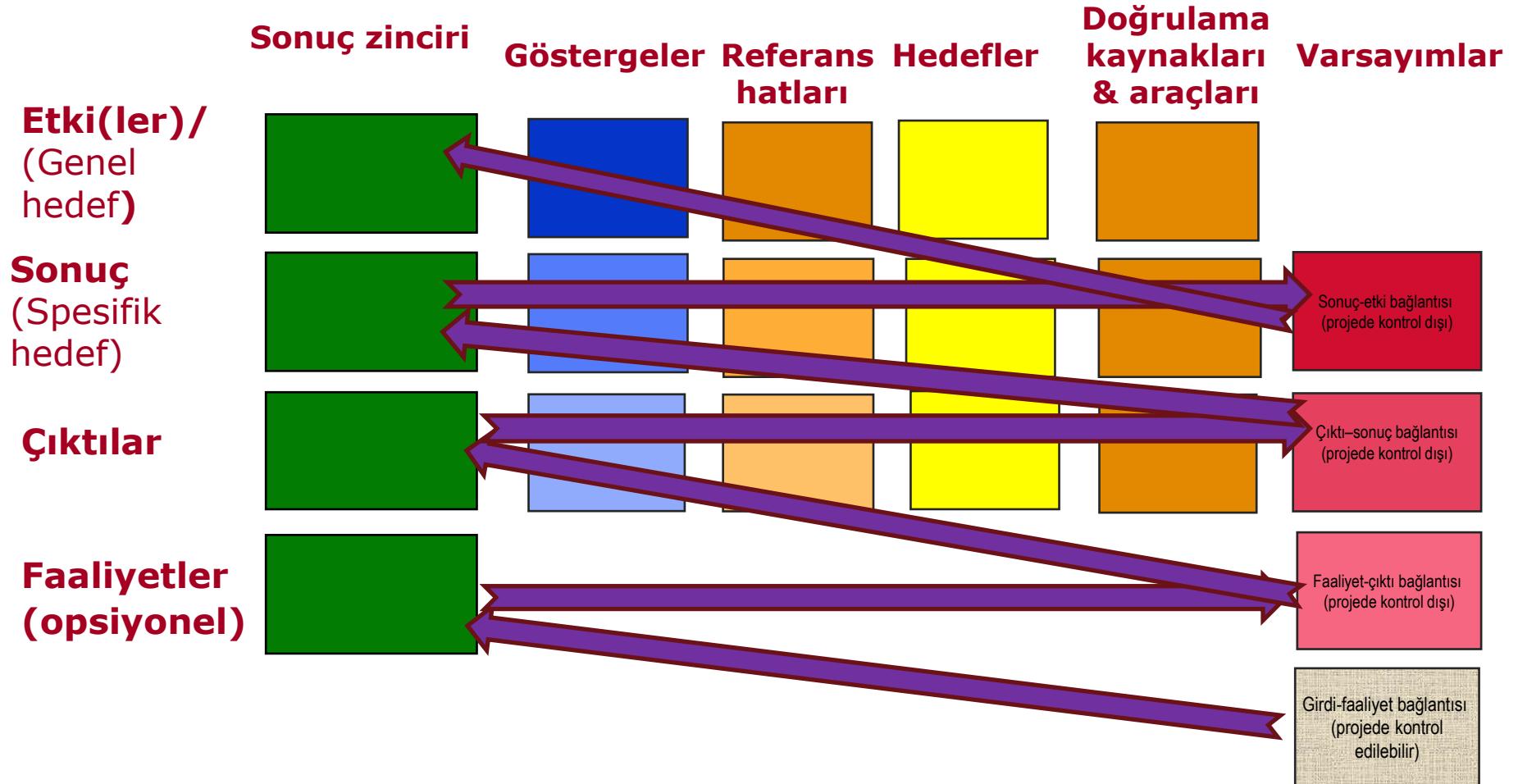
Mantıksal Çerçeve Matrisi

İzlenecek mantık yolları: #2

Mantıksal Çerçeve Matrisi

İzlenecek mantık yolları: #3

Eğer-o zaman nedenselliği

Mantıksal çerçeve matrisinin ilk sütunu önerilen projenin “araç-amaç” mantığını özetlemektedir (“müdahale mantığı” olarak da bilinir).

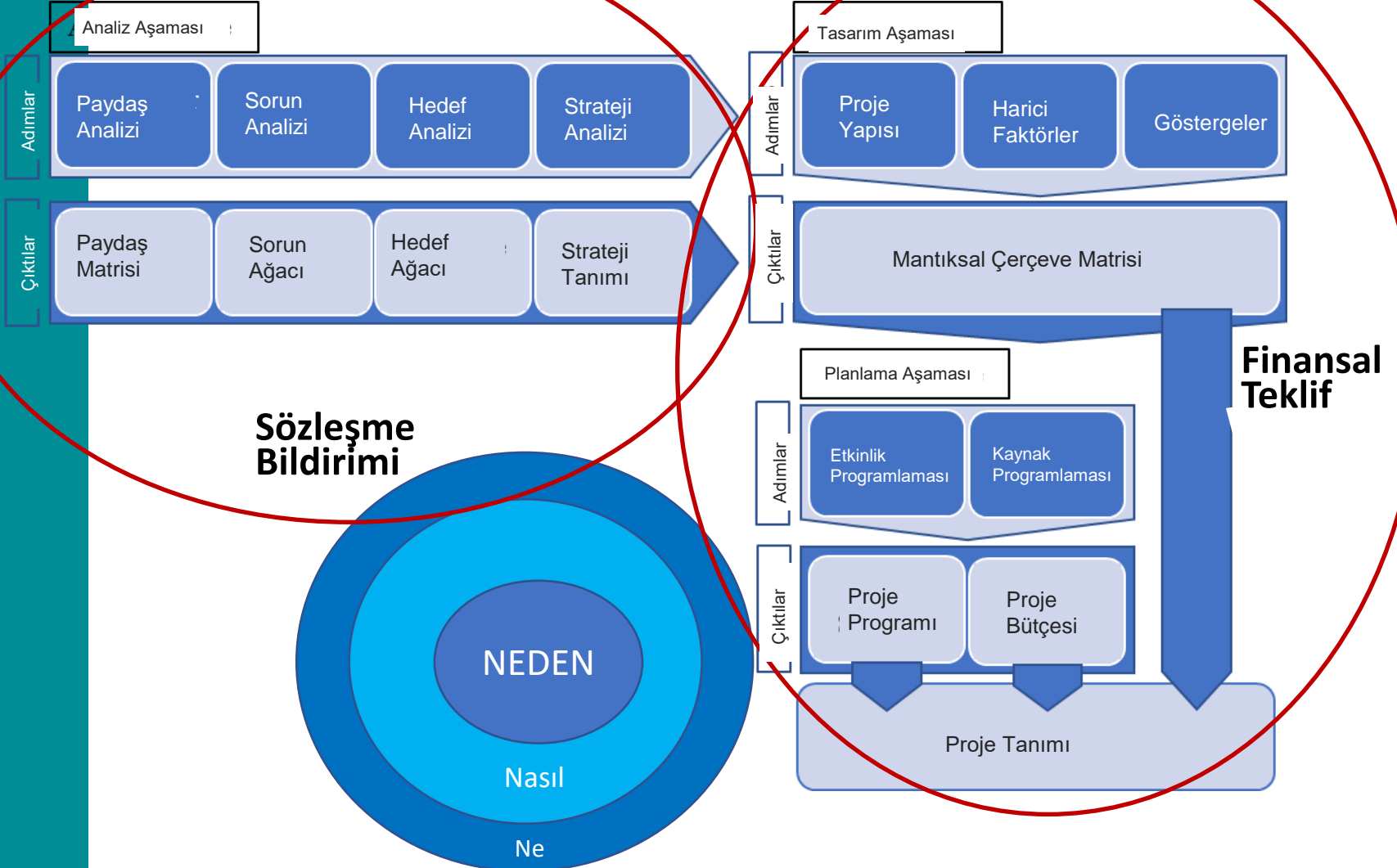
- *Hedef hiyerarşisi aşağıdan yukarıya doğru okunduğunda şu şekilde ifade edilebilir:*
 - *EĞER yeterli girdi/ kaynak sağlanırsa, O ZAMAN faaliyetler gerçekleştirilebilir;*
 - *EĞER faaliyetler gerçekleştirilirse, O ZAMAN sonuçlar elde edilebilir;*
 - *EĞER sonuçlar üretilirse, O ZAMAN amaca ulaşılmış olur; ve*
 - *EĞER amaca ulaşırsa, O ZAMAN bu durum genel hedefe katkıda bulunmalıdır.*

Bu mantık, matrisin dördüncü sütunundaki varsayımların analizi ile test edilir ve geliştirilir.

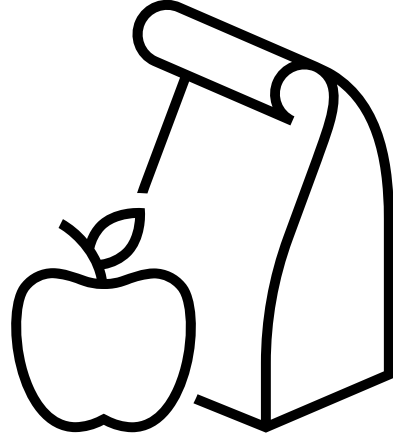
Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı ile AB tarafından finanse edilen projeler arasında nasıl bir bağlantı vardır?

Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı ve AB Destekli Teklif Çağruları

Öğle Yemeği Arası 😊

Birbirimizden öğrenelim!

<https://padlet.com/burcuyesiladali/proje>

Kolombo'ya hoş geldiniz!

Welcome
TO
COLOMBO!

Vakamız

Kolombo'da yer alan ve aktif çalışan STÖ'lerden birisiniz.

Uzmanlığınız ve çalışmalarınız aşağıdaki gruplardan birine yönelik:

- 1) Çocuk ve gençler
- 2) Belediye ve karar alıcılar (katılımcılık)
- 3) Çiftçiler
- 4) Sağlık çalışanları

Kolombo'da yaşam ile ilgili arka plan bilgisi içeren bir metin alacaksınız.

Paydaş Analizi

Paydaş Tanımı

- Paydaş **Tanımı**:
 - «Projeyi olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilecek, projeden etkilenebilecek ve hatta kendisini projeden etkilenmiş olarak algılayabilecek herhangi bir birey, grup ya da kuruluş.»
- AB tarafından finanse edilen projelerde:
 - **Hedef gruplar** çalışma amacı düzeyinde çalışmadan **doğrudan fayda sağlayacak** gruplar/oluşumlardır.
 - Çıktı seviyesinde – Sonuçlar
 - **Nihai faydalanıcılar** toplum veya sektör genelinde çalışmadan **uzun vadede** fayda sağlayacak olanlardır.
 - Etki seviyesinde
- Bütün paydaşların **haritalandırılması** gerekir.

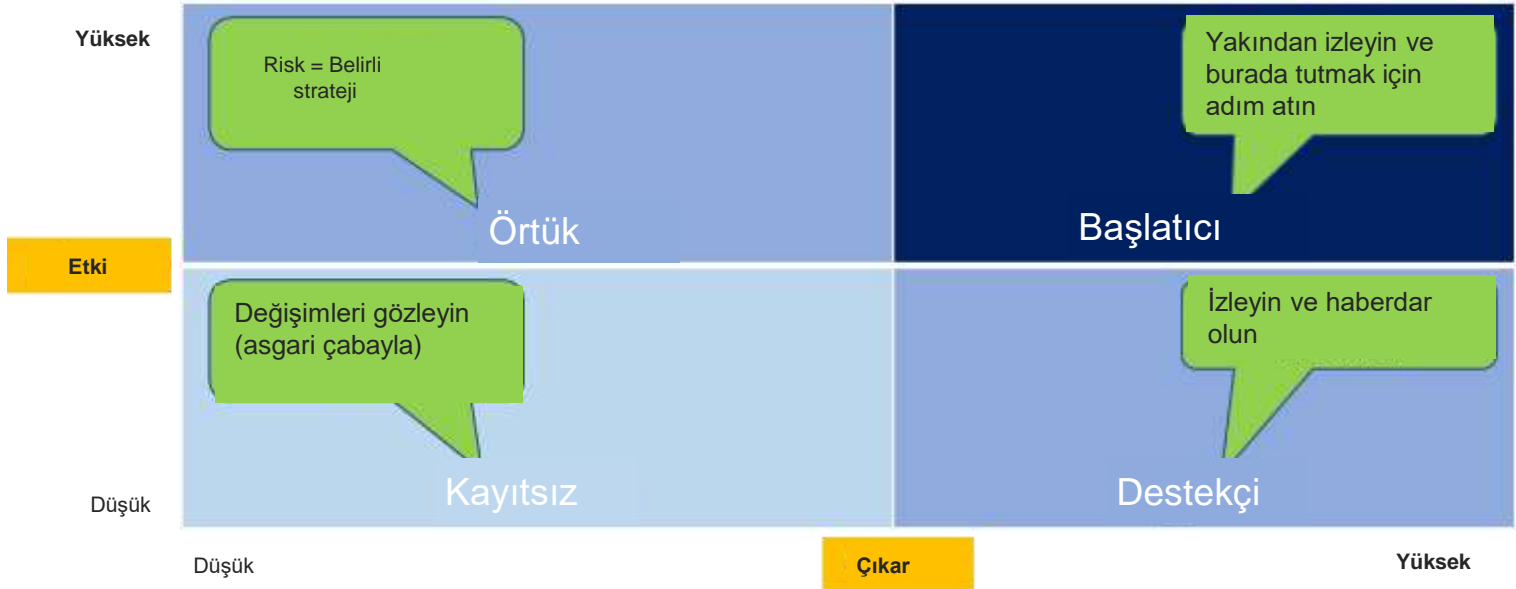
Paydaş tanımı

- İnsan boyutunu derinlemesine anlayarak işe başlarız.
- Önemli: Her şey **İNSANLARLA** ilgilidir...
- Nasıl yapılır:
 - Hepsini tespit edin, liste yapın
 - Aklınıza gelenlerin tamamını bu listeye dâhil edin
 - Dâhili/ hârici
 - Doğrudan/ dolaylı
 - Bu grupları analiz edin, haritalandırma çalışması yapın
 - İhtiyaçları, kapasiteleri ne?
 - Etki, ilgi/ çıkarları ne?
 - Etkileşime geçme planları yapın, iletişim kurun
 - Bu grupları izleyin, takip edin

Paydaş matrisi → araçlar

Paydaş Analizi

Paydaş	Özellikler	Kapasite	İlgi/Çıkar	Etki	Katılım

Paydaş Katılımı

- Gerçekleştirmek çok zordur
- Ana hedefler:
 - Her paydaşla beklenen katılım seviyesinde etkileşim kurun/onları dâhil edin
 - İlgili bütün paydaşları sürekli bilgilendirin
 - Paydaşları mutlu edin → Projenin başarısı
- Ana seçenekler:
 - Dinleyin, dinleyin, dinleyin!
 - Analiz edin
 - Bilgilendirin
 - Müzakere edin
- İzleyin, iletişimde kalın ve değişimleri gözden kaçırmayın

Her bir paydaşla iletişim kurmak üzere doğru ortamı seçmek önemlidir.

Paydaş Analizi:

- Gerekli ön bilgi
- Yatırım

- Sorun
- İhtiyaç
- Fırsat

- Çözüm
- Sonuç
- Etki

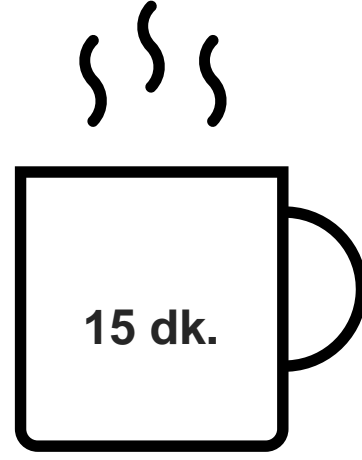

GRUP ÇALIŞMASI

- Kolombo vakasını okuyun ve paydaşları tespit edin
- Paydaş tablosuna Kolombo'daki paydaşlar ile ilgili notlar alın
- 10 dakikanız var

Paydaş	Özellikler	Kapasite	İlgi/Çıkar	Etki	Katılım

Sorusu olan? Çay/kahve molası

Funded by
the European Union

Problem analizi

Funded by
the European Union

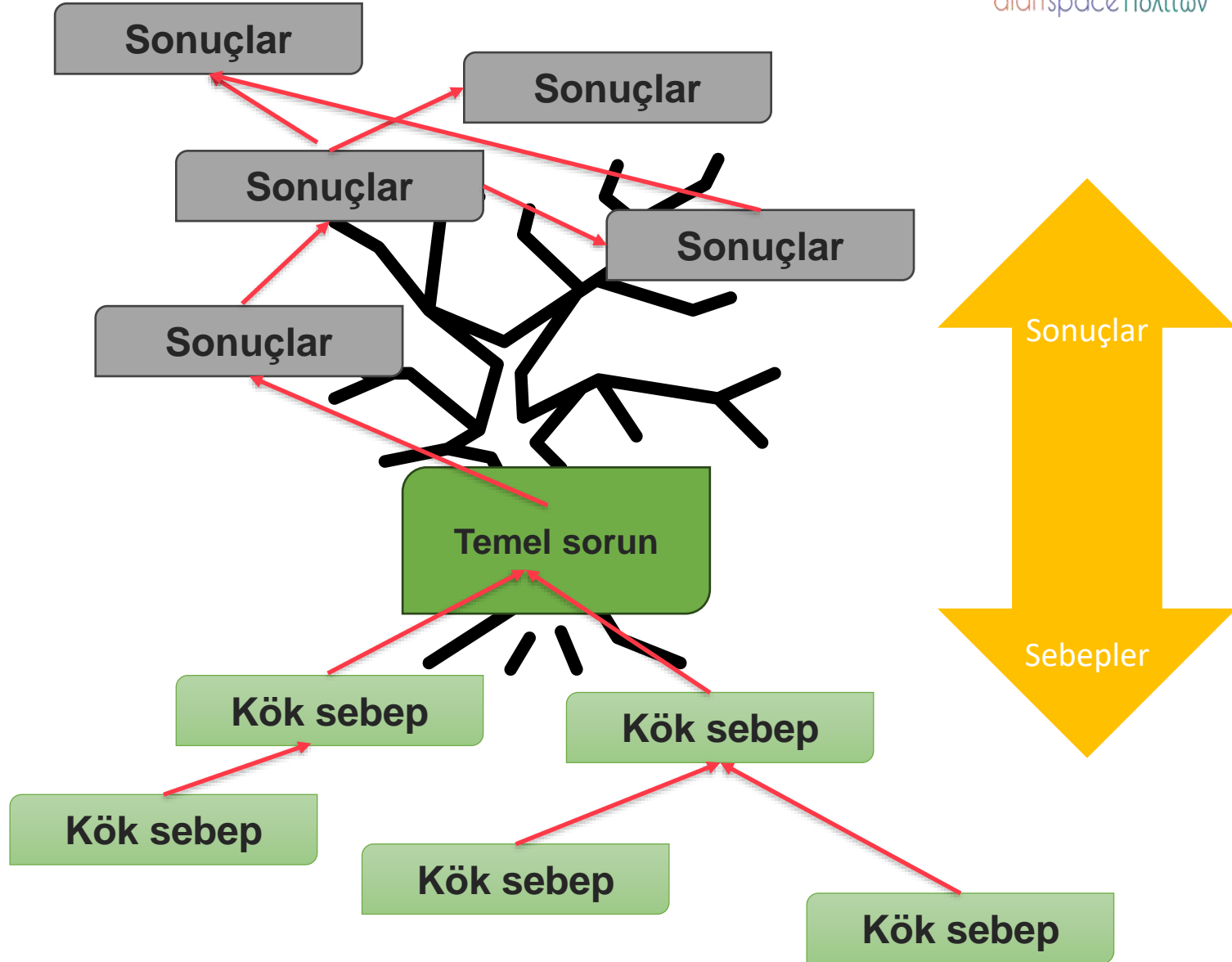
Problem analizinden önce

Bağlamı çeşitli açılardan değerlendirin:

PESTEL analizi (Political, Economic, Social, Technological, Environmental, Legal)

Problem Ağacı

Problem analizi, mevcut bir durumun olumsuz yönlerini tespit eder ve bu tespit edilen problemler arasındaki “sebeup-sonuç” ilişkisini kurar.

Tespit edilen sorunlar, mevcut durumun olumsuz yönleri arasındaki sebeup-sonuç ilişkileri kurularak bir “problem ağacı” şeklinde düzenlenir.

Proje tarafından ele alınacak durumun karmaşıklığına bağılı olarak, ön teknik veya sosyo-ekonomik çalışmalar veya değerlendirmeler yapılması faydalı olabilir.

“Problem ağacı” kullanıyor olsanız bile sorunu analiz etmenin farklı yolları vardır.

1. Yol:

- 3 veya 5 neden?: Ana sorunu en üste koyun
- «Bu neden oluyor?» diye sorun
- Sorun hiyerarşisi oluşturun
- Üsttekiler sonuçlar, alttakiler sebepler olsun

2. Yol:

- Ana sorunu «ağacın gövdesine» koyun
- «Bunun yüzünden ne oluyor?» diye sorun ve sonuçları dallara yerleştirin
- Ana soruna bakın ve «buna ne sebep oluyor?» diye sorun
- Sebepleri ağacın köklerine yerleştirin

5 neden sorusu?: Problem ağacı

- Yaptığınız 5-neden analizini girdi olarak kullanın
- İnanlardan/ paydaşlardan aldığınız girdileri ekleyin
- Birbiriyle ilişkili sorunları görselleştirin
- Problem ağacının yapısı:
 - Köklerde sorunun sebepleri vardır
 - Gövde ana sorunu temsil eder
 - Yaprak ve dallarda sonuçlar vardır.
- Ana planı tarif etme ve buna uygun olarak plan yapmanın bir yoludur.
- Sorunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak ve çözümlerin belirlenmesini kolaylaştırmak için sorunu parçalara ayırır.
- Soruna pek çok farklı açıdan bakmanızı sağlar:
 - ✓ Siyasi
 - ✓ Ekonomik
 - ✓ Sosyal
 - ✓ Teknolojik
 - ✓ Çevresel
 - ✓ Hukuki

5 neden sorusu tekniğini kullanmak

- Avantajları
 - Sebep-sonuç bağlantılarına basit ilk yaklaşım: Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı için temel oluşturur
 - Sonuçlara/ semptomlara değil, nedenlere odaklanmaya yardımcı olur
 - Acil/ kolay çözümlerden kaçınır
- Dezavantajları
 - Farklı kişiler ve gruplar sebep-sonuç bağlantısı konusunda farklı yorumlara sahip olabilir → Tartışın
 - Derinlemesine bilgi ve analiz gerektirir
 - Karmaşık sonuçlar doğurur → Değişim Teorisi

ALTERNATİF OLARAK: Sorun ağacı nasıl geliştirilir?

Adım 1: Endişe duyduğunuz ana sorunu belirleyin → Temel/ ana sorun

Adım 2: Odaklandığınız sorunla ilgili sorunlar nelerdir? Her bir sorunu ayrı ayrı yazın. Kısa ve öz olmaya çalışın ve sorunu açıkça tanımlayın, ne/ nerede/ kim olduğunu açıkça belirtin.

Adım 3: Eldeki sorunun ana sorunun bir sebebi mi yoksa sonucu mu olduğunu belirleyin. Odaklanılan sorunu ortada tutarak ifadeleri sebep-sonuç sırasına koyun.

Adım 4: Sebep-sonuç ilişkisini gözden geçirin ve üzerinde anlaşmaya varın, eksik sorun ifadeleri varsa ekleyin, ilgisiz görünen sorun ifadelerini çıkarın.

Adım 5: Odaklanılan sorunun bir özetini hazırlayın, temel sebepler nelerdir, sonuçlar nelerdir?

ALTERNATİF OLARAK: Sorun ağacı nasıl geliştirilir?

1. Hedef grubu/ yararlanıcıları etkileyen bir veya iki (başlangıç) temel sorun(lar)ı belirleyin
2. İlgili sorunları/ kısıtları belirleyin
3. Sebep-sonuç ilişkilerini analiz edip tanımlayarak taslak bir sorun ağacı oluşturun
4. Nedensellik mantığını kontrol edin

GRUP ÇALIŞMASI

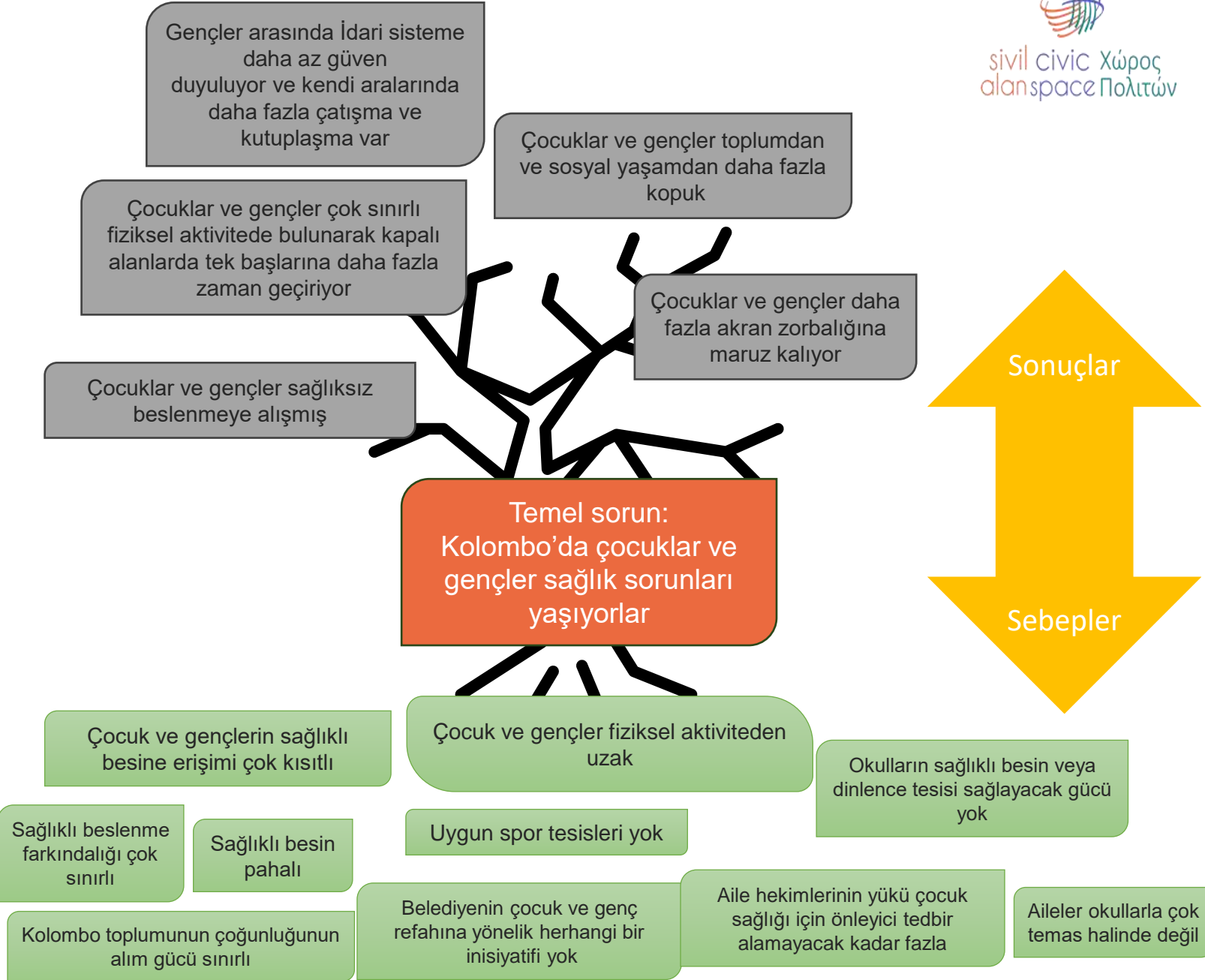
Kolombo'da toplumsal gelişim alanında çalışan bir STÖ'sünüz.

Uzmanlığınız ve çalışmalarınız aşağıdaki gruplardan birine yönelik:

- 1) Çocuk ve gençler
- 2) Belediye ve karar alıcılar
- 3) Çiftçiler
- 4) Sağlık çalışanları

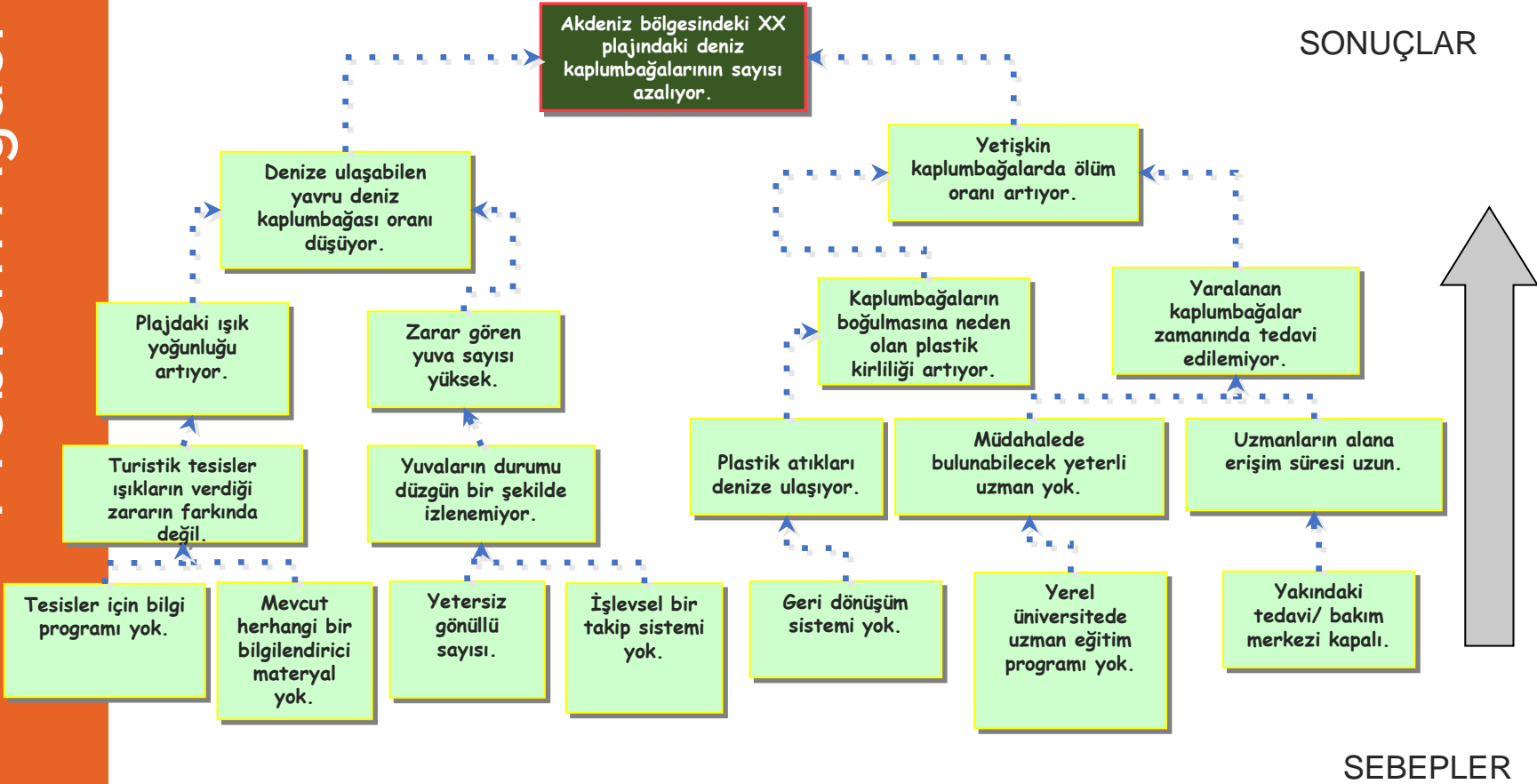
- Kolombo toplumunun refahını önemsiyorsunuz. Toplumsal gelişimi görmek istiyorsunuz.
- Kolombo hakkındaki arka plan bilgisini okuyun.
- Üzerine bir proje inşa etmek istediğiniz bir problem analizi üretin.

Eğitmenlerin problem ağacı: Kolombo vakası

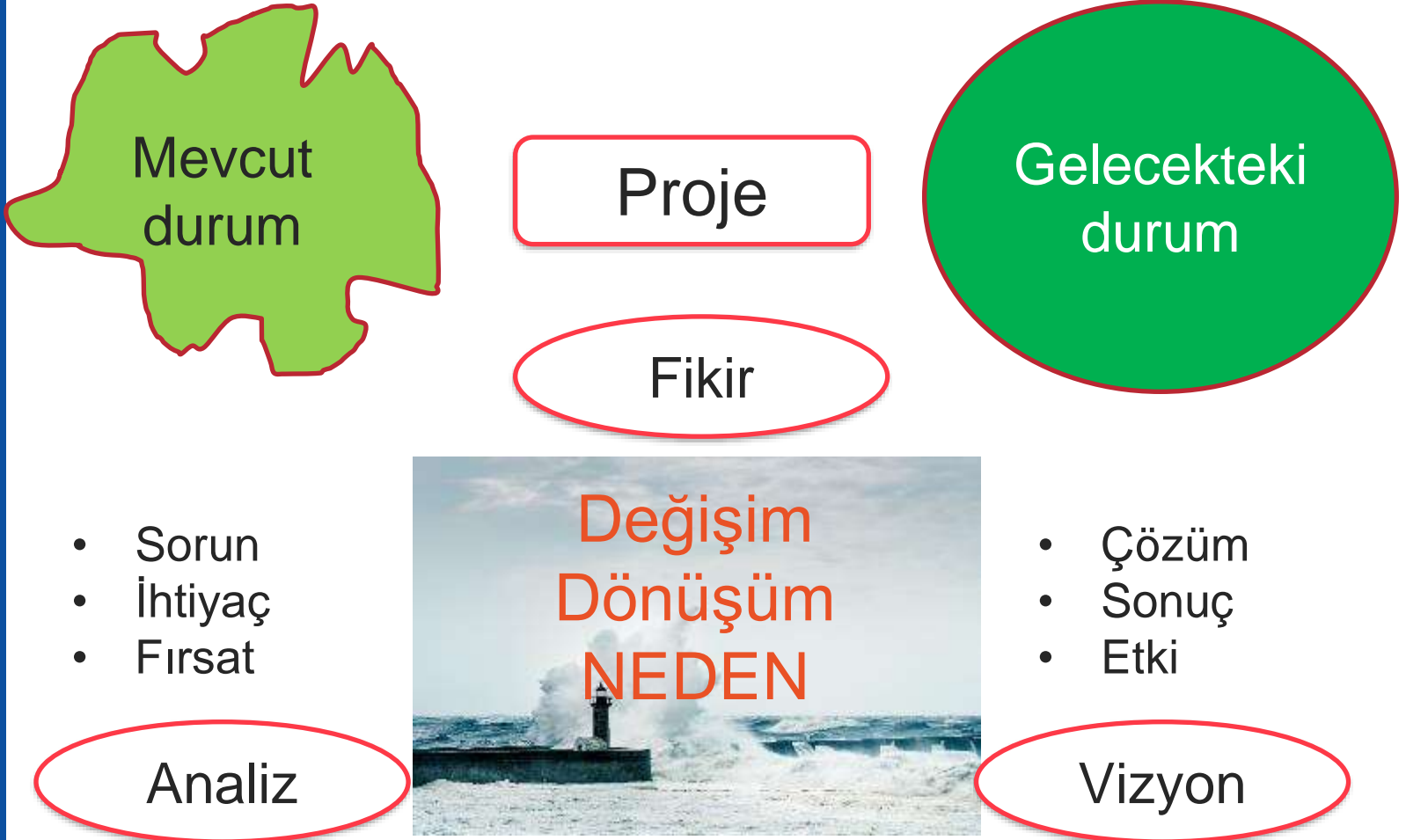
Problem ağacı örneği

Problem Ağacı

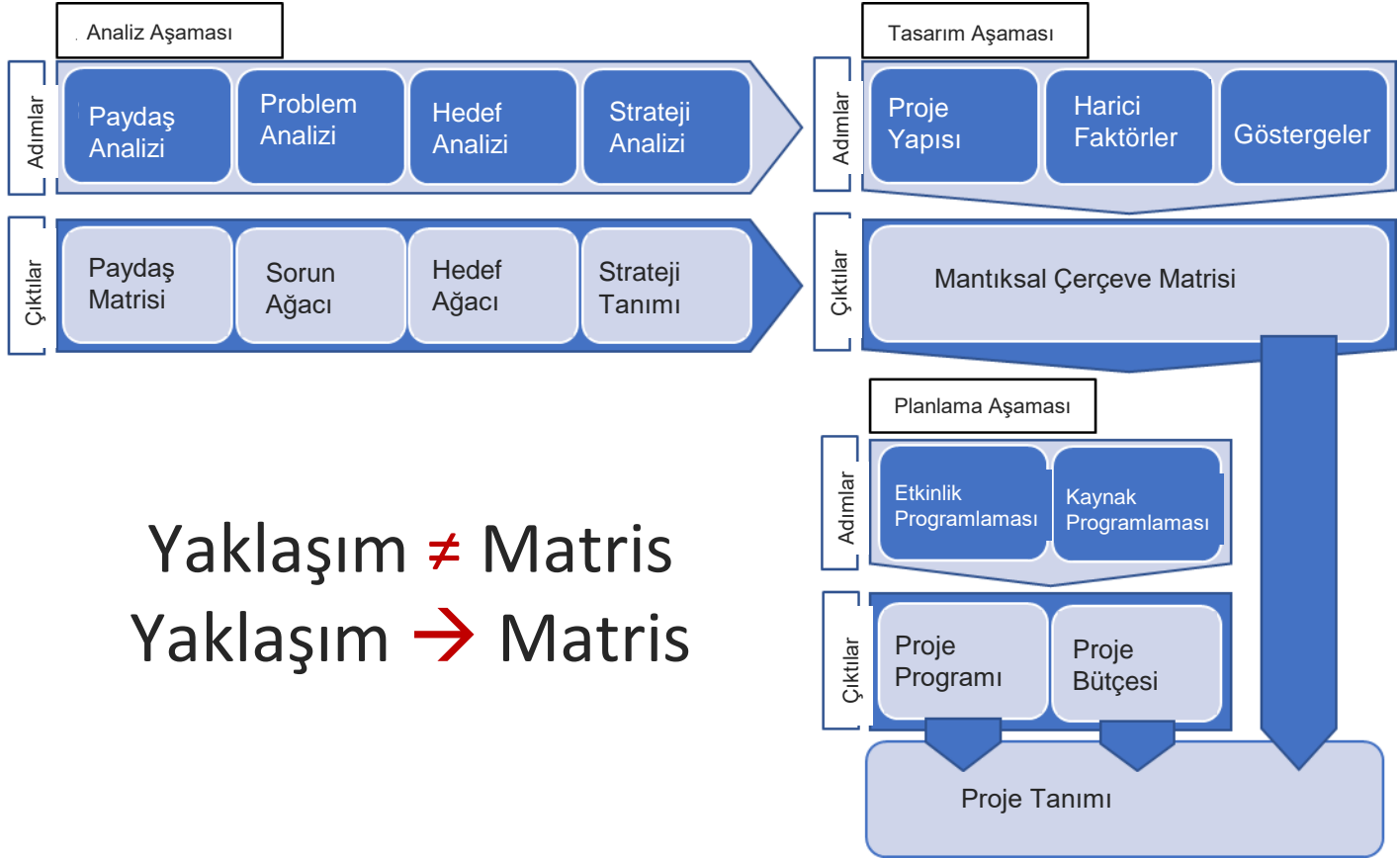
Projelere nereden başlarız? Nasıl proje yaparız?

Proje Yapmak

Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

Sorusu olan?

Funded by
the European Union

Funded by
the European Union

Teşekkürler!

Yarın görüşürüz...

Ayça & Burcu

The contents of this presentation are the sole responsibility of B&S led consortium and do not necessarily reflect the views of the European Union / Bu sunumun içeriği sadece B&S öncülüğündeki konsorsiyumun sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

 (+90) 392 227 65 05

 www.civicspace.eu

Hüseyin Küçük Street Şeytanoğlu Apt. No:38, Köşlüçiftlik, Nicosia

This project is funded by the European Union and implemented by a consortium led by B&S Europe.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmekte olup B&S Europe liderliğindeki konsorsiyum tarafından uygulanmaktadır.

